

IZVEDBA CELOVITE PRESOJE VPLIVOV NA
OKOLJE ZA NAČRT UPRAVLJANJA VODA ZA
VODNO OBMOČJE DONAVE IN NAČRT
UPRAVLJANJA VODA ZA VODNO OBMOČJE
JADRANSKEGA MORJA ZA OBDOBJE 2022–
2027 – DODATEK ZA PRESOJO VPLIVOV NA
VAROVANA OBMOČJA

FAZA: PO JAVNI RAZGRNITVI

LJUBLJANA, 12. 4. 2023

Naročnik: Republika Slovenija
Ministrstvo za naravne vire in prostor
Dunajska c. 48, 1000 Ljubljana

Skrbnik pogodbe na strani naročnika: Lara Flis

Izdelovalec: ZaVita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

v sodelovanju z:

Geologija d.o.o. Idrija
Prešernova ulica 2
5280 Idrija

Eranthis, presoja vplivov na okolje, Maja
Divjak Malavašič s.p. Kovinarska ulica 5b
8270 Krško

Vodja projekta: Matjaž Harmel

Namestnik vodje projekta: Aleksandra Krajnc

Vodja projekta priprave dodatka: Sašo Weltd

Ključni strokovnjaki:

Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.

Aleksandra Krajnc univ. dipl. geog.

Sašo Weltd, univ. dipl. biol.

Jože Janež, univ. dipl. inž. geol.

Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol.

Eva Harmel, mag. inž. kraj. arh.

Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.

Jerneja Harmel, MSc okolj. znan., R Avstrija

Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.

Matevž Premelč, univ. dipl. geog.

Maja Divjak Malavašič, univ. dipl. biol.

Pija Lapajne, mag. geog.

Quentin Drouet, mag. geog. in prost. načrt. R. Francija

Projekt: Izvedba celovite presoje vplivov na okolje za Načrt upravljanja voda za vodno območje Donave in Načrt upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2022–2027 – Dodatek za presojo vplivov na varovana območja

Številka pogodbe: 67/2021; 430-37/2021-2550

Številka projekta: 302/2021

Ključne besede: celovita presoja vplivov na okolje I okoljsko poročilo I stanje okolja I okoljski cilji I okoljski kazalniki

Datum: 12. 4. 2023

SEZNAM KRATIC

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje	OPPN	občinski podrobni prostorski načrt
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje	OU	omilitven ukrep
DOPPS	Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije	OVE	obnovljivi viri energije
DUDDS	dopolnilni ukrepi za doseganje dobrega stanja	POV	posebna varstvena območja
DPN	državni prostorski načrt	POO	posebna ohranitvena območja
DRVS	Direkcija Republike Slovenije za vode	pPOO	potencialna posebna ohranitvena območja
EPO	ekološko pomembna območja	PU	program upravljanja
EK	Evropska komisija	PUN	Program upravljanja območij Natura 2000
EKP	Evropska kohezijska politika	PVO	presoja vplivov na okolje
EU	European Union (Evropska Unija)	RS	Republika Slovenija
HE	hidroelektrarna	VVO	vodovarstvena območja
HT	habitatni tip	VO	vodno območje
ID	identiteta	VTPV	vodna telesa površinskih voda
KP	krajinski park	VTPodV	vodna telesa podzemnih voda
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor	WFS	spletna objektna storitev za izdajanje okoljskih prostorskih podatkov
NEPN	Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt	ZON	Zakon o ohranjanju narave
NUV	Načrt upravljanja voda	ZRSVN	Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave
NVDP	naravne vrednote državnega pomena	ZV	Zakon o vodah
NVLP	naravne vrednote lokalnega pomena	ZVKD	Zakon o varstvu kulturne dediščine
NZPO	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti	ZVO	Zakon o varstvu okolja
OPN	občinski prostorski načrt		

KAZALO VSEBINE

Splošno.....	4
1 Ime in kratek opis plana	5
1.1 Cilji in opis plana.....	5
2 Podatki o planu oz. s planom načrtovanem posegu v naravo	6
2.1 Območje plana.....	11
2.2 Določitve namenske rabe prostora	11
2.3 Predvideno obdobje izvajanja plana	11
2.4 Potrebe po naravnih virih	11
2.5 Predvidene emisije, odpadki in ravnanje z njimi	12
3 Podatki o varovanem območju.....	13
3.1 Varstveni cilji varovanega območja in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območij	13
3.1.1 Splošni cilji varstva narave, varovanih območij in območij s posebnim varstvenim statusom.....	13
3.1.2 Cilji varstva varovanih območij.....	14
3.2 Prikaz varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij.....	15
3.2.1 Varovana območja.....	15
3.2.2 Zavarovana območja in območja predlagana za zavarovanje	15
3.2.3 Območja Natura 2000	16
3.2.4 Druga območja s posebnim varstvenim režimom.....	16
3.2.4.1. Naravne vrednote	16
3.2.4.2. Ekološko pomembna območja.....	16
3.2.4.3. Varovalni gozdovi in gozdni rezervati	17
3.2.4.4. Referenčni odseki	17
3.2.4.5. Vodovarstvena območja.....	18
3.2.4.6. Poplavna, erozijska, plazljiva in plazovita območja	18
3.2.4.7. Kopalne vode.....	19
3.2.4.8. Občutljiva območja.....	19
3.2.4.9. Kulturna dediščina.....	20
3.3 Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih.....	20
3.4 Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic oz. strokovnih podlag in stopnja upoštevanja v planu, zlasti glede omilitvenih ukrepov.....	22
3.4.1 Naravovarstvene smernice.....	22
3.5 .Prikaz območij dejanske rabe prostora	24
3.6 Vrste in habitatni tipi, za katere je natura območje določeno, vključno s podatki, navedenimi v standardnem obrazcu za podatke o natura območju	24
3.7 Morebitni načrti za upravljanje območja in usmeritve, ki izhajajo iz njih	24
3.8 Opis izhodiščnega stanja	25
3.9 Ključne značilnosti habitatov ali vrst na varovanem območju	30
3.9.1 Podatki o sezonskih vplivih in vplivih naravnih motenj (suš, poplav) na kjučne habitate ali vrste na območju.....	37
3.9.1.1. Poplave	37
3.9.1.2. Zemeljski plazovi, usadi, podori	37
3.9.1.3. Erozijska	38
3.9.1.4. Suša.....	38
4 Podatki o ugotovljenih vplivih (trajnih in začasnih) in njihovi presoji.....	39
4.1 Opredelitev ugotovljenih vplivov plana ali s planom načrtovanega posega v naravo na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s kumulativnimi vplivi	39

4.2	Alternativne rešitve	46
4.3	Razlaga o možnostih omilitve škodljivih vplivov z navedbo ustreznih omilitvenih ukrepov in razlogi za konkreten izbor omilitvenega ukrepa	46
4.4	Navedbe morebitnih načrtovanih ali obravnavanih pobud za ohranjanje narave, ki lahko vplivajo na bodoče stanje območja	53
5	Navedbe o virih podatkov oz. načinu njihove pridobitve in uporabljenih metodah napovedovanja vpliva in presoj	54
5.1	Zakonske osnove	54
5.2	Viri	55
5.2.1	Literatura	55
5.3	Metode	56
6	Navedbe o izdelovalcih in morebitnih podizvajalcih dodatka za presojo sprejemljivosti	58
6.1	Izdelovalec poročila	58
6.2	Sodelujoči pri izdelavi poročila	58

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Splošni cilji varstva narave povzeti po mednarodnih in nacionalnih programih in strategijah	13
Preglednica 2: Opis varstvenih ciljev glede na vrsto varovanih območij	15
Preglednica 3: Pregled upoštevanja naravovarstvenih smernic	22
Preglednica 4: Stanje ohranjenosti taksonov rib (ZRSVN, 2019b)	26
Preglednica 5: Številčnost in populacijski trendi nekaterih kvalifikacijskih vrst ptic v obdobju 2013–2018 (ZRSVN, 2019b)	28
Preglednica 6: Značilnosti nekaterih ključnih vrst in habitatnih tipov (Naravovarstveni atlas, 2022)	30
Preglednica 7: Komentarji in smernice mnenjedajalcev	46
Preglednica 8: Omilitveni ukrepi	47
Preglednica 9: Priporočila	52

KAZALO SLIK

Slika 1: Pregled najbolj zastopanih rab prostora v Sloveniji	24
Slika 2: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst, razvrščenih po deblih v letu 2019 (ZRSVN, 2019b)	26
Slika 3: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih HT razvrščenih v letu 2018 (ZRSVN, 2019b)	30

KAZALO PRILOG

Kartografski prikazi: Priloga M: Zavarovana območja; Priloga L: Območja Natura 2000; Priloga N: Naravne vrednote; Priloga O: Ekološko pomembna območja; Priloga K: Varovalni gozdovi in gozdni rezervati; Priloga E: Referenčni odseki; Priloga H: Vodovarstvena območja; Priloga F: Poplavna območja; Priloga S: Erozijska območja; Priloga T: Plazljiva območja; Priloga U: Plazovita območja; Priloga W: Kopalne vode; Priloga D: Občutljiva območja zaradi evtrofikacije; Priloga Q: Kulturna dediščina

SPLOŠNO

Predmeten dodatek je del *Okoljskega poročila, ki se nanaša na izvedbo celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) za Načrt upravljanja voda za vodno območje Donave in Načrt upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2022–2027 (NUV III) vključno s Programom ukrepov upravljanja voda*. Gre za osnutek načrta, ki bo v nadaljnjih fazah usklajevanj še predmet sprememb in dopolnitev.

Z NUV se za šestletno obdobje določi cilje za vode, pregleda vse dejavnosti, ki pri svojem delovanju lahko škodljivo vplivajo na vode, oceni obseg tega vpliva, stanje površinskih in podzemnih voda, pregleda, kakšni ukrepi in režimi se že izvajajo ter oceni verjetnost, da bodo cilji za vode v posameznem šestletnem ciklu doseženi. Na podlagi izvedenih ocen se ugotovi, ali je treba določiti dodatne ukrepe ali strožje režime za varstvo voda ter oceni finančne posledice ukrepov za posamezno šestletno upravljavsko obdobje. (MOP, 2022a)

1 IME IN KRATEK OPIS PLANA

Ime načrta:

- Osnutek načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2022–2027, gradivo za javno obravnavo, avgust 2022
- Osnutek načrta upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2022–2027, gradivo za javno obravnavo, avgust 2022
- Program ukrepov upravljanja voda, gradivo za javno obravnavo, avgust 2022

Pripravljaivec načrta:

- Ministrstvo za okolje in prostor

1.1 CILJI IN OPIS PLANA

Celotna Slovenija razdeljena na dve vodni območji in sicer vodno območje Donave (VO Donave) in vodno območje Jadranskega morja (VO Jadranskega morja). Obravnavano območje je prikazano v Kartografskih prikazih – Priloga A

2 PODATKI O PLANU OZ. S PLANOM NAČRTOVANEM POSEGU V NARAVO

Program ukrepov upravljanja voda za izvedbo ciljev, opredeljenih v NUV III predstavlja zbir temeljnih in dopolnilnih ukrepov za doseganje okoljskih ciljev voda na vodnih telesih površinskih in podzemnih voda. Ukrepi so razdeljeni v tri skupine: temeljni ukrepi »a«, temeljni ukrepi »b« in dopolnilni ukrepi.

Temeljni ukrepi »a« so ukrepi, ki se že izvajajo na podlagi predpisov, ki urejajo področje voda, varstva okolja, ohranjanje narave in ribištva. Ukrepi izhajajo iz slovenske zakonodaje za področja varstva površinskih in podzemnih voda, urejanja voda, rabe površinskih in podzemnih voda in ekonomskih inštrumentov. Gre za ukrepe skupne vodne politike, ki se v skladu z določili vodne direktive upoštevajo pri pripravi načrtov upravljanja voda.

Temeljni ukrepi »b« so ukrepi, ki dopolnjujejo oz. nadgrajujejo aktivnosti izhajajoče iz temeljnih ukrepov »a« in odpravljajo prepoznane pravne, upravne, administrativne ali strokovno raziskovalne vrzeli.

Za vodna telesa (VTPV in VTPodV), kjer se ocenjuje, da okoljski cilji do leta 2027 ne bodo doseženi kljub izvajanju temeljnih ukrepov, so predvideni dopolnilni ukrepi za doseganje dobrega stanja (DUDDS). Dopolnilni ukrepi za doseganje dobrega stanja voda zajemajo področja hidromorfoloških obremenitev in onesnaževanje voda.

Tabela 1: Seznam temeljnih in dopolnilnih ukrepov (povzeto po PU NUV oz. poglavju 6.2 osnutka NUV III)

ID ukrepa	Ime ukrepa	Cilji	Izvedene spremembe in dopolnitve ukrepov
Področje: Ekonomski instrumenti			
1ETa	Dajatve za obremenjevanje voda	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
1ETb2	Namenskost sredstev, zbranih z dajatvami za obremenjevanje voda v sredstva za upravljanje z vodami ¹	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in dopolnjen
2ETa	Ukrepi cenovne politike za gospodarno rabo pitne vode	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
4ETa	Ocena povračila finančnih stroškov izvajanja storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
Področje: Biološke obremenitve			
BI1.1a	Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vodnih vrst	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
BI1.2a	Monitoring tujerodnih vodnih organizmov	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
BI1.1b ²	Izdelava tehničnih smernic za vzrejne objekte za vodne organizme	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen

¹ V osnutku NUV III je ukrep poimenovan *Usmeritev sredstev, zbranih z dajatvami za obremenjevanje voda v upravljanje z vodami*.

² V PU NUV III ima ukrep dve različni oznaki – BI2b in BI1.1b.

ID ukrepa	Ime ukrepa	Cilji	Izvedene spremembe in dopolnitve ukrepov
Področje:	Hidromorfološke obremenitve		
HM1a	Ukrepi, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala, pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
HM1.1a ³	Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega stanja voda, pri proizvodnji električne energije v malih hidroelektrarnah	Varstvo voda	/ ⁴
HM1.1b	Analiza izvajanja ukrepov ter priprava predloga dodatnih ukrepov, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala ⁵	Varstvo voda	Oblikovani novi ukrepi, ki nadomeščajo HM1b
HM2a	Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega stanja voda, pri proizvodnji električne energije v malih hidroelektrarnah	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
HM2b	Posodobitev pogojev za podeljevanje podpor za proizvodnjo električne energije malih hidroelektrarn	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
HM7a	Ukrepi za zagotavljanje prehodnosti za ribe preko prečnih objektov	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
HM7b	Določitev prioritete za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
HM8a	Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega stanja voda, vezano na hidromorfološke obremenitve	Varstvo voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
HM8b3	Nadgradnja izvajanja presoj vplivov novih posegov na stanje voda v postopkih pridobitve vodnega soglasja ali mnenja	Varstvo voda Urejanje voda	Oblikovani novi ukrepi, ki nadomeščajo HM8b2
HM8b4	Proučitev problematike sedimenta z vidika doseganja dobrega stanja voda	Varstvo voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
DUDDS1	Izvedba ukrepov za vzpostavitev prehodnosti za ribe preko prečnih objektov (izgradnja ribjih prehodov)	/	Nov ukrep
DUDDS4 ⁶	Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda	/	Podaljšan in posodobljen
DUDDS5.2 ⁷	Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda	/	Podaljšan in dopolnjen
DUDDS26	Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda	/	Podaljšan in dopolnjen
Področje:	Onesnaževanje voda		
ON1.1a	Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen

³ V osnutku NUV III ukrep ni naveden.

⁴ Ni podatka.

⁵ V osnutku NUV III je ukrep poimenovan *Priprava podrobnejše ocene izvajanja ukrepov, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala, pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah in po potrebi priprava podrobnejših usmeritev za izvajanje teh.*

⁶ V osnutku NUV III ima ukrep oznako DUDDS5.2.

⁷ V osnutku NUV III ima ukrep oznako DUDDS4.

ID ukrepa	Ime ukrepa	Cilji	Izvedene spremembe in dopolnitve ukrepov
ON1.2a	Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON1.3a	Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode na območju izven meja aglomeracij	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON1.5a	Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON2a	Ravnanje z blatom iz komunalnih čistilnih naprav	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON3a	Varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Nitrarna direktiva)	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON4a	Ukrepi s področja varovanja voda pred onesnaževanjem s fitofarmaceutskimi sredstvi	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON5a	Ukrepi s področja varovanja voda pred onesnaževanjem s hranili in fitofarmaceutskimi sredstvi iz drugih virov ob površinskih vodah	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON7.1a	Preprečitev in zmanjšanje onesnaževanja okolja iz dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON7.2a	Preprečitev in zmanjševanje onesnaževanja okolja iz drugih naprav	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON7b2	Tehnične smernice za izvedbo objektov za ponikanje pri posrednem odvajanju odpadnih voda	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON9a	Obvladovanje nevarnosti večjih nesreč v katere so vključene nevarne snovi (SEVESO III direktiva)	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON11a	Ukrepi za varstvo pred onesnaževanjem zaradi nesreč pri prevozu nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu – načrti zaščite in reševanja	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON15a	Ukrepi v zvezi z rabo kemikalij in biocidov	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON17a	Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja voda zaradi ribiške in ribogojske prakse	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON17b	Prilagoditev izvajanja ribiške in ribogojske prakse	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON18a	Ukrepi znotraj neposrednih plačil kmetijske politike (zeleno plačilo)	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON19a	Ukrepi v zvezi z omejevanje fosfatov in drugih fosforjevih spojin v gospodinskih detergentih za pranje perila in strojno pomivanje posode	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
ON20a	Sistem ravnanja z odpadki	Varstvo voda	Novi ukrep
DUDDS2	Ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja voda s hranili v kmetijstvu	/	Podaljšan in dopolnjen
DUDDS23	Dopolnilni ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja površinskih in podzemnih voda s fitofarmaceutskimi sredstvi v kmetijstvu	/	Podaljšan in dopolnjen
DUDDS27	Priprava predloga aktivnosti za vodna telesa površinskih voda v slabem stanju zaradi onesnaževanja voda	/	Podaljšan in dopolnjen

ID ukrepa	Ime ukrepa	Cilji	Izvedene spremembe in dopolnitve ukrepov
DUDDS28	Priprava predloga ukrepov za reševanje problemov v kakovosti vode zaradi povišanih koncentracij sulfata	/	Podaljšan in posodobljen
DUDDS30	Priprava načrta aktivnosti za izboljšanje stanja za vodna telesa, za katera je bil zaznan trend slabšanja stanja	/	Novi ukrep
Področje:	Območja s posebnimi zahtevami		
OPZ1.1a	Vodovarstvena območja	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
OPZ1.2a	Nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima ⁸	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
OPZ1.2b	Okrepitev in pospešitev aktivnosti pri sprejemanju predpisov o določitvi in zaščiti vodovarstvenih območij	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
OPZ2a	Zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v odvisnosti od vode na območjih Natura 2000	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
OPZ2b	Določitev elementov stanja podzemne vode, ki se nanašajo na ekosisteme, ki so neposredno odvisni od podzemne vode ⁹	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
OPZ3a	Ukrepi na območjih kopalnih voda	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
Področje:	Upravljanje voda		
OS1a	Program temeljnih ukrepov za ublažitev škodljivih vplivov na stanje vodnih teles zaradi odstopanj od okoljskih ciljev	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
OS2a	Vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema okolja	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
OS2.1b	Povezovanje podatkov o upravljanje voda v skupno platformo e-MOP v okviru digitalizacije	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Oblikovan nov ukrep, ki nadomešča OS2b
OS2.2b	Migracija in nadgradnja informacijskega sistema za spremljanje gospodarskih javnih služb varstva okolja	Varstvo voda ¹⁰	Oblikovan nov ukrep, ki nadomešča OS2b
OS3.1a	Izdelava načrta upravljanja z morskim okoljem	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
OS3.2a	Izdelava <i>Načrta upravljanja voda za Vodni območji Donave in Jadranskega morja</i> ¹¹	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
OS3.2b1	Preveritev določitve in razvrstitve vodnih teles površinskih voda	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen

⁸ Poleg področja *Območja s posebnimi zahtevami* ukrep zajema tudi področje *Ekonomski instrumenti*.

⁹ V osnutku NUV III je ukrep poimenovan *Elementi stanja podzemne vode, ki se nanašajo na pomembno poškodovane kopenske ekosisteme neposredno odvisne od podzemne vode*.

¹⁰ V osnutku NUV III sta navedena tudi cilja *Raba voda* in *Urejanje voda*.

¹¹ V osnutku NUV III je ukrep poimenovan *Izdelava Načrta upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2021–2027*.

ID ukrepa	Ime ukrepa	Cilji	Izvedene spremembe in dopolnitve ukrepov
OS3.2b2	Preveritev določitve vodnih teles podzemnih voda	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
OS3.2b4	Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
OS3.2b5	Informiranje in izobraževanje strokovne in splošne javnosti o upravljanju voda	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
OS4a	Preprečevanje in sanacija okoljske škode in odgovornost zanj	Varstvo voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
OS5.1a	Presoja vplivov na okolje – vpliv na stanje voda	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
OS5.2a	Program temeljnih ukrepov, sprejetih v zvezi s čezmejno presojo vplivov na okolje	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
OS6a	Monitoring površinskih in podzemnih voda	Varstvo voda	Podaljšan in posodobljen
OS9a	Inšpekcijski nadzor nad obremenjevanjem voda	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
OS9b	Usmeritev inšpekcijskega nadzora	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
OS11a	Zdravstveno ustrezna pitna voda	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
Področje:	Raba voda		
R1a	Sistem podeljevanja vodnih pravic	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
R1b1	Sistem za podporo odločanju o rabi voda	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
R3a	Omejitve, prepovedi in pogoji rabe voda	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
R4a	Sistem oskrbe s pitno vodo	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
R5a	Vzpodbujanje učinkovite in trajnostne rabe vode	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
R6a	Zagotavljanje nadzora nad umetnim napajanjem ali bogatenjem vodnih teles podzemne vode	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
R6b2	Vpeljava spodbud za geotermalne pare vrtin in drugi ukrepi za ustavljanje negativnih trendov v termalnih vodonosnikih	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
R6b3	Vključitev smernic s področja voda v postopek za pridobitev rudarske pravice	Varstvo voda Raba voda	Podaljšan in posodobljen
Področje:	Urejanje voda		
U1a	Varstvo pred škodljivim delovanjem voda	Varstvo voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen
U2a	Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen

ID ukrepa	Ime ukrepa	Cilji	Izvedene spremembe in dopolnitve ukrepov
U2b	Povečevanje odpornosti porečij na pomanjkanje vode in sušo	Varstvo voda Raba voda Urejanje voda	Novi ukrep
U3a	Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč	Varstvo voda Urejanje voda	Podaljšan in posodobljen

Podroben opis načrta je v Osnutku načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2022–2027, gradivo za javno obravnavo, avgust 2022, Osnutku načrta upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2022–2027, gradivo za javno obravnavo, avgust 2022, Programu ukrepov upravljanja voda, gradivo za javno obravnavo, avgust 2022.

IZJEME PRI DOSEGANJU OKOLJSKIH CILJEV

NUV v poglavju 5.5 opredeljuje izjeme pri opredelitvi okoljskih ciljev za vodna telesa površinskih in podzemnih voda, ki se določijo tako, da se:

- za posamezna vodna telesa ali skupine vodnih teles podaljšajo roki za doseganje ciljev,
- za posamezna vodna telesa ali skupine vodnih teles določijo manj strogi ali občasni manj strogi okoljski cilji ali
- za posamezna vodna telesa ali skupine vodnih teles dopusti začasno odstopanje od zastavljenih ciljev.

2.1 OBMOČJE PLANA

Območje plana zajema celotno Slovenijo razdeljeno na dve vodni območji in sicer vodno območje Donave (VO Donave) in vodno območje Jadranskega morja (VO Jadranskega morja). Obravnavano območje je prikazano v Kartografskih prikazih – Priloga A.

2.2 DOLOČITVE NAMENSKE RABE PROSTORA

Načrt ne določa namenske rabe prostora.

2.3 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

Predvideno obdobje izvajanja načrta je med leti 2022–2027.

2.4 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

NUV združuje elemente varstva, rabe in urejanja naravnega vira – vode. Z mehanizmi upravljanja ne povečuje potrebe po naravnih virih ampak jih z ukrepi usmerja k smotni in učinkoviti rabi. Loči se:

- splošna raba voda – raba vodnega (ali morskega) dobra za pitje, kopanje, potapljanje, drsanje ali druge osebne potrebe, če ni pogojena z uporabo posebnih naprav (vodne črpalke, natege in podobno) oz. z graditvijo objekta ali naprave, za katero je treba pridobiti dovoljenje, skladno s predpisi s področja urejanja prostora in graditve objektov;
- posebna raba voda – raba vodnega ali morskega dobra, ki presega meje splošne rabe, raba naplavin in podzemnih voda.

NUV z namenom doseganja ciljev teži k zmanjšanju vplivov na vodna telesa, kar posledično pomeni tudi zmanjšanje emisij – vključno s področjem ravnanja z odpadnimi vodami in odpadki.

Predvideni posegi (vzdrževanje vodne infrastrukture, protipoplavni ukrepi..) bodo pomenili večje gradbene posege, zato lahko pričakujemo tudi povečevanje potreb po mineralnih surovinah.

2.5 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI

Ob izvajanju NUV III bo prišlo do emisij in odpadkov s katerimi se bo ravnalo v skladu s področno zakonodajo.

3 PODATKI O VAROVANEM OBMOČJU

3.1 VARSTVENI CILJI VAROVANEGA OBMOČJA IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČIJ

3.1.1 SPLOŠNI CILJI VARSTVA NARAVE, VAROVANIH OBMOČIJ IN OBMOČIJ S POSEBNIM VARSTVENIM STATUSOM

Preglednica 1: Splošni cilji varstva narave povzeti po mednarodnih in nacionalnih programih in strategijah

Strategija/Program	Cilji
<p><i>Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20-30), katere del je tudi Nacionalni program varstva narave</i></p>	<p>Varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biotska raznovrstnost in naravne vrednote – Nacionalni program varstva narave: <ul style="list-style-type: none"> • Ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst. • Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN). • Preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oz. obvladovanje njihovega vnosa in širjenja. • Prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti. • Spremljanje stanja v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in habitatnih tipov, ključnih kot kazalci stanja ter stanja naravnih vrednot. • Spremljanje in izboljšanje ravnanj z živalmi prostoživečih vrst, odvzetih iz narave za zadrževanje v ujetništvu, gojitve, prikazovanja javnosti, trgovine ali druge namene. • Pravična in poštena delitev koristi od uporabe genskih virov ter njihove poznejše rabe in trženja. • Kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov. • Vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture. • Povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu na vseh ravneh družbe. • Cilji povezani z naravnimi vrednotami: <ul style="list-style-type: none"> • Dolgoročna ohranitev naravnih vrednot tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo. • Raba naravnih vrednot, ki prednostno pred drugimi oblikami splošne ali posebne rabe omogoča vsakomur spoznavanje in doživljanje naravnih vrednot v njihovih naravnih značilnostih in danostih. • Urejena in nadzorovana splošna posebna raba naravnih vrednot brez negativnih vplivov na vrednostne lastnosti naravnih vrednot. • Izpopolnjeni podatki o naravnih vrednotah in njihovem stanju, med drugimi tudi o vrednostnih lastnostih po posameznih zvrsteh. • Redno spremljanje stanja naravnih vrednot. • Cilji povezani z zavarovanimi območji: <ul style="list-style-type: none"> • Učinkovito upravljanje že vzpostavljenih zavarovanih območij. • Ustanovitev novih širših zavarovanih območij in ožjih zavarovanih območij, prednostno na naravovarstveno najbolj občutljivih površinah.
<p>Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (MOP, 2002)</p>	<p>Ohranjanje biotske raznovrstnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohranjanje ekosistemov skozi ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov.

Strategija/Program	Cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • Ohranjanje tradicionalne ekstenzivne rabe prostora, ki ohranja visoko biotsko raznovrstnost, krajinsko pestrost in kulturno identiteto krajine. • Ohranitev ugodnega stanja vseh domorodnih živalskih in rastlinskih vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov), s posebnim poudarkom na kvalifikacijskih vrstah. • Preprečitev drobljenja populacij in povezovanje nekoč povezanih populacij za ohranjanje pretoka genov. • Trajnostna raba sestavin biotske raznovrstnosti.
<p><i>Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt in 61/17 – ZUreP-2)</i></p>	<p>Ohranjanje narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spodbujanje ohranjanja biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in naravnih procesov kot bistvenih sestavin kakovostnega naravnega okolja. • Zagotavljanje ustrezne vključitve biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot v gospodarjenje z naravnimi viri in prostorom. • Vzpostavitev omrežja posebnih varstvenih območij in zavarovanih območij.
<p>Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 (Council of the EU, 2020)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • v EU je potrebno zavarovati (originalno: protect) vsaj 30 % kopnega in 30 % morja; • strogo je potrebno zavarovati vsaj tretjino zavarovanih območij, kar znaša 10 % kopnega v EU in 10 % morja v EU; • države članice zagotovijo, da se trendi in stanje ohranjanja vseh zavarovanih habitatov in vrst do leta 2030 ne poslabšajo. Poleg tega bodo morale države članice zagotoviti, da bo vsaj 30 % vrst in habitatov, ki zdaj niso v ugodnem stanju, v navedeni kategoriji ali da bodo vsaj izkazovali močan pozitiven trend.

3.1.2 CILJI VARSTVA VAROVANIH OBMOČIJ

NUV III obravnava celotno ozemlje Republike Slovenije, zato so cilji povzeti po *Zakonu o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP)* (v nadaljevanju ZON) in *Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)* (v nadaljevanju *Uredba o posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000)*).

Cilj *Direktive o habitatih (Direktiva Sveta 92/43/EGS)* je prispevati k zagotavljanju biotske raznovrstnosti z ohranjanjem naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst na evropskem ozemlju držav članic. Ukrepi, sprejeti na podlagi te direktive, so namenjeni vzdrževanju ali obnovitvi ugodnega stanja ohranjenosti naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst v interesu Skupnosti.

Cilj *Direktive o pticah (Direktiva 2009/147/ES)* je ohranjanje vseh prostoživečih ptic v EU z določitvijo pravil za njihovo zaščito, upravljanje in nadzor. Zajema ptice, njihova jajca, gnezda in habitate. V skladu z direktivo o pticah je potrebno sprejeti ukrepe za ohranitev, vzdrževanje ali ponovno vzpostavitev zadostne raznovrstnosti in površine habitatov za vse kvalifikacijske vrste ptic.

V skladu s prvim odstavkom šestega člena *Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)* se na osnovi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura 2000 območje opredeljeno, določijo varstveni cilji na Natura 2000 območjih z namenom

ohranjati, vzdrževati ali izboljšati obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. Če je na Natura 2000 območju več habitatov vrst ali habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura 2000 območje opredeljeno, se upoštevajo med seboj usklajeni varstveni cilji.

Varstveni cilji območij Natura 2000 in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja, so opredeljeni v *Programu upravljanja območij Natura 2000 (PUN) za obdobje 2015 do 2020*. PUN v Prilogi 6.1 določa varstvene cilje, ki se praviloma nanašajo na vsako vrsto oz. habitatni tip na vsakem območju Natura 2000, izhajajo pa iz varstvenih ciljev v skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*. Opredeljene cilje je treba upoštevati pri presojah planov in posameznih posegov. Glede na stanje v naravi podrobnejši varstveni cilji določajo ali je treba zatečeno stanje ohranjati, obnoviti ali izboljšati, vse zato, da bi vrste oz. habitatni tipi ostali ali se povrnili v ugodno stanje ohranjenosti.

Varstveni cilji zavarovanih območij so v skladu z ZON določeni v aktu o zavarovanju, s katerim se je ustanovilo posamezno zavarovano območje oz. varstveni cilji opredeljeni v načrtu upravljanja posameznega zavarovanega območja, če je načrt predpisan.

Preglednica 2: Opis varstvenih ciljev glede na vrsto varovanih območij

Varovana območja	Varstveni cilji
Natura 2000 območja <i>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)</i>	Ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, za katere je določeno območje Natura. Ohranjanje celovitosti območij Natura v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala. Ohranjanje povezanosti območij Natura.
Zavarovana območja <i>Zakon o ohranjanju narave (ZON)</i>	Ohranjanje zavarovanih območij in upoštevanje predpisanih varstvenih režimov.

3.2 PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ

3.2.1 VAROVANA OBMOČJA

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja med varovana območja uvršča zavarovana območja, posebna območja varstva (POV), posebna ohranitvena območja (POO) oz. potencialna posebna ohranitvena območja (pPOO).

3.2.2 ZAVAROVANA OBMOČJA IN OBMOČJA PREDLAGANA ZA ZAVAROVANJE

53. člen ZON deli zavarovana območja na ožja in širša zavarovana območja. Ožja zavarovana območja so: naravni spomenik, strogi naravni rezervat in naravni rezervat. Širša zavarovana območja pa so: narodni, regijski in krajinski park. Ustanovitelj zavarovanih območij je lahko Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju vlada) ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti skupaj ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti. ZON predvideva tudi, da se zavarovana območja, ki jih ustanovi država, in zavarovana območja, ki jih ustanovi lokalna skupnost, lahko prekrivajo.

V Sloveniji so trenutno zavarovani 1 narodni park, 3 regijski parki, 46 krajinskih parkov, 1 strogi naravni rezervat, 56 naravnih rezervatov in 1.161 naravnih spomenikov. Zavarovanih je 270.184 ha, kar je 13,3 % površine Slovenije (ARSO, 2022c). Zavarovana območja so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga M in v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2022).

3.2.3 OBMOČJA NATURA 2000

V skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18) je na ozemlju Slovenije določenih 355 območij Natura 2000. Od tega jih je 324 določenih na podlagi *Direktive o habitatih* in 31 na podlagi *Direktive o pticah*. Skupna površina v območjih Nature 2000 je 7.681 km², od tega 7.675,5 km² na kopnem in 5,5 km² na morju (ARSO, WFS). To predstavlja 37,46 % površine Slovenije. Prihaja do prekrivanja območij, saj je več kot polovica površin, predlaganih na podlagi *Direktive o habitatih*, znotraj predlaganih posebnih varstvenih območij po *Direktivi o pticah*. Območja Nature 2000 so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga L in v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2022).

3.2.4 DRUGA OBMOČJA S POSEBNIM VARSTVENIM REŽIMOM

3.2.4.1. NARAVNE VREDNOTE

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oz. del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Naravne vrednote so zlasti geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemске jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava (4. člen ZON).

Naravne vrednote so lahko državnega (NVDP) ali lokalnega pomena (NVLP). Zvrsti naravnih vrednot se določajo na podlagi naravnih vrednot, pri čemer se upoštevajo zlasti značilnosti naravnih pojavov in naravnih oblik. Zvrsti naravnih vrednot so geomorfološka površinska naravna vrednota, geomorfološka podzemeljska naravna vrednota, geološka naravna vrednota, hidrološka naravna vrednota, botanična naravna vrednota, zoološka naravna vrednota, ekosistemska naravna vrednota, drevesna naravna vrednota, oblikovana naravna vrednota.

Določena so tudi območja pričakovanih naravnih vrednot.

Na ozemlju Slovenije ima status naravnih vrednot 17.432 delov narave, od tega, 12.148 podzemnih jam (ARSO, 2022a). Naravne vrednote so prikazane v Kartografskih prikazih – Priloga N in v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2022).

3.2.4.2. EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (32. člen ZON).

Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18) določa ekološko pomembna območja v Sloveniji in varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov ter prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov na teh območjih.

Ekološko pomembna območja glede na 32. člen ZON so:

- Območja habitatnih tipov, ki so biotsko izjemno raznovrstni ali dobro ohranjeni, kjer so habitati ogroženih ali endemičnih rastlinskih ali živalskih vrst in habitati vrst, ki so mednarodno pomembne po merilih ratificiranih mednarodnih pogodb, ali ki drugače prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti.
- Območja habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja s tem, da so glede na druga ekološko pomembna območja uravnoteženo biogeografsko razporejena in sestavljajo ekološko omrežje.
- Habitati mednarodno varovanih vrst.
- Selitvene poti živali.
- Območja, ki bistveno prispevajo h genski povezanosti populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

V Sloveniji imamo trenutno 305 ekološko pomembnih območij, katerih skupna površina znaša 1.355.292 ha, kar predstavlja 66 % ozemlja Slovenije. Ob tem je za EPO razglašeni tudi 32 jam (ARSO, 2022a). EPO so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga O in v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2022).

3.2.4.3. VAROVALNI GOZDOVI IN GOZDNI REZERVATI

Območja varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov opredeljuje *Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)*. Predstavljajo gozdove, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenatlo odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije. Gozdni rezervati so gozdovi s posebnim namenom z izjemno poudarjeno raziskovalno funkcijo. To so gozdovi, ki so zaradi svoje razvojne faze in dosedanjega razvoja izjemno pomembni za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine.

V Sloveniji je trenutno 1.681 varovalnih gozdov s skupno površino 98.762 ha in 170 gozdnih rezervatov s skupno površino 9.508 ha. Varovalni gozdovi in gozdni rezervati so prikazani v Kartografskih prikazih – Priloga K in v Pregledovalniku podatkov o gozdovih (ZGS, 2022).

3.2.4.4. REFERENČNI ODSEKI

Referenčni odseki, kakor jih določa *Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16)*, so odseki vodotokov in obale jezer, na katerih so referenčna mesta, ki so mesta z le zelo majhnimi spremembami hidromorfoloških, fizikalno-kemijskih in bioloških elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter

ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda. Določeni so kot odseki vodotokov v dolžini 400 m gorvodno in 100 m dolvodno od referenčnega mesta oz. na jezerih so to odseki obale jezera, na katerih je več zaporednih 100-metrskih odsekov z le zelo majhnimi spremembami hidromorfoloških, fizikalno-kemijskih in bioloških elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti, ki ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda. Na območju Slovenije je določenih 46 referenčnih odsekov vodotokov in 2 referenčna odseka obale jezera. (DRSV, 2022a) Referenčni odseki so prikazani v Kartografskih prikazih – Priloga E in v Atlasu voda (DRSV, 2022b).

3.2.4.5. VODOVARSTVENA OBMOČJA

Vodovarstvena območja (VVO) in režimi so vzpostavljeni z namenom varovanja virov pitne vode (zajetij), ki se uporablja za javno oskrbo prebivalstva ali pa bo oskrbi namenjena v bodoče. Določena so na podlagi predpisa Vlade RS ali določena na podlagi občinskih odlokov. Na teh območjih se z omejevanjem gradenj in dejavnosti skrbi za preprečevanje morebitnega poslabšanje kakovosti in količine pitne vode. Vodovarstvena območja so leta 2021 obsegala 3.532 km², kar je 17,4 % kopne površine Slovenije. V primerjavi z letom 2017 se je površina nekoliko povečala, ni pa še dosežen cilj, da bi bila vsa zajetja za javno oskrbo s pitno vodo zavarovana z aktom na državni ravni (1.509 km² VVO je bilo določenih z vladnimi uredbami in 2.024 km² z občinskimi odloki, to je 57 % površine vseh vodovarstvenih območij). (ARSO, 2022d) Vodovarstvena območja so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga H in v Atlasu voda (DRSV, 2022b).

3.2.4.6. POPLAVNA, EROZIJSKA, PLAZLJIVA IN PLAZOVITA OBMOČJA

Ogrožena območja – poplavna, erozijska, plazljiva in plazovita območja, so opredeljena z *Zakonom o vodah (ZV-1)* (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20).

Skupna površina poplavnih območij v Sloveniji znaša več kot 6 % površine državnega ozemlja (1.250 km²), upošteva hudourniška (erozijska) območja pa tudi do 10 % površine države (2.000 km²). Poplave se lahko pojavljajo vse leto, najpogostejše pa so jeseni, ob obilnih in dolgotrajnih padavinah. Poleti so poplave povezane z neurji in so predvsem krajevne in hudourniške. (MORS, 2016)

Opozorilna karta erozije je karta, ki opozarja na erozijske razmere na določenem območju. Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske ali bočne erozije vode. To so zemljišča, ki so izvori plavin (erozijska žarišča), pod vplivom hudournih voda (povirja), sestavljena iz kamnin, podvrženih preperevanju pod vplivom valovanja morja (klifi). Plazljiva območja so območja, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Plazovita območja so območja, kjer zaradi podnebnih in topografskih razlogov redno prihaja do pojava snežnih plazov ali pa obstaja velika verjetnost, da se pojavijo. (DRSV, 2022a) V zvezi z obvladovanjem nevarnosti zemeljskih plazov in erozije, izziv predstavlja pomanjkljiva natančnost podatkov. Kljub temu pa se na tovrstnih ogroženih območjih ponekod vzpostavlja stavbna zemljišča.

Poplavna, erozijska, plazljiva in plazovita območja so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga F, Priloga S, Priloga T¹², Priloga U¹³ in Priloga V¹⁴ ter v Atlasu voda (DRSV, 2022b).

3.2.4.7. KOPALNE VODE

Kopalne vode iz *Uredbe o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08 in 44/22 – ZVO-2)* so »vodno telo površinske vode ali njegov del, kjer se kopa ali pričakuje, da se bo kopalo, veliko število kopalcev in kopanje ni trajno prepovedano ali trajno odsvetovano ter so izpolnjena druga merila iz predpisa, ki ureja podrobnejše kriterije za ugotavljanje kopalnih voda« ter »kjer se kopanje izvaja kot neposredna raba vode za dejavnost kopališč in v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred utopitvami« (1. člen). Kopalnim vodam so določena vplivna območja, določena po predpisih, ki urejajo emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav, in prispevna območja, s katerih vse celinske vode odtekajo preko potokov, rek ali jezer v posamezno kopalno vodo. Na območju Slovenije je določenih 48 območij kopalnih voda. Kopalne vode so prikazane v Kartografskih prikazih – Priloga W in v Atlasu voda (DRSV, 2022b).

3.2.4.8. OBČUTLJIVA OBMOČJA

Merila občutljivosti so določena s predpisom, ki ureja odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode. Vodno telo površinske vode je občutljivo, če:

- je mogoče ugotoviti ali pričakovati njegovo eutrofikacijo,
- se iz tega vodnega telesa površinske vode odvzema površinska voda za oskrbo s pitno vodo ali je namenjeno za oskrbo s pitno vodo in je mogoče zaradi odvajanja komunalne odpadne vode v to vodno telo površinske vode pričakovati preseganje mejne vrednosti nitratov v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda,
- je pred odvajanjem odpadne vode v to vodno telo površinske vode potrebno strožje čiščenje zaradi zagotavljanja kakovosti kopalne vode v skladu s predpisom, ki ureja upravljanje kakovosti kopalnih voda, ali

¹² Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske ali bočne erozije vode. Določanje erozijskih območij je namenjeno oceni nevarnostnih razmer na določenem območju, načrtovanju ukrepov za zmanjševanje ogroženosti (gradbeni in negradbeni ukrepi), načrtovanju rabe prostora (priprava državnih in občinskih prostorskih načrtov), načrtovanju ukrepov zaščite in reševanja, osveščanju javnosti in izvajanju mednarodnih obveznosti. Erozijska območja opredeljuje 87. člen Zakona o vodah. Erozijska območja so bila opredeljena v Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009–2015. Podatki so primerni za uporabo v merilih 1 : 250.000 in manjših (DRSV, 2022a).

¹³ Določanje plazljivih območij je namenjeno oceni nevarnostnih razmer na določenem območju, načrtovanju ukrepov za zmanjševanje ogroženosti (gradbeni in negradbeni ukrepi), načrtovanju rabe prostora (priprava državnih in občinskih prostorskih načrtov), načrtovanju ukrepov zaščite in reševanja, osveščanju javnosti in izvajanju mednarodnih obveznosti. Plazljiva območja opredeljuje 88. člen Zakona o vodah. Plazljiva območja so bila opredeljena v Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009–2015. Podatki so primerni za uporabo v merilih 1 : 250.000 in manjših (DRSV, 2022a).

¹⁴ Določanje plazovitih območij je namenjeno oceni nevarnostnih razmer na določenem območju, načrtovanju ukrepov za zmanjševanje ogroženosti (gradbeni in negradbeni ukrepi), načrtovanju rabe prostora (priprava državnih in občinskih prostorskih načrtov), načrtovanju ukrepov zaščite in reševanja, osveščanju javnosti in izvajanju mednarodnih obveznosti. Plazovita območja opredeljuje 89. člen Zakona o vodah. Plazovita območja so bila opredeljena v Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009–2015. Podatki so primerni za uporabo v merilih 1 : 250.000 in manjših (DRSV, 2022a).

- je pred odvajanjem odpadne vode v to vodno telo površinske vode potrebno strožje čiščenje zaradi izpolnjevanja zahtev predpisov, ki urejajo vode in varstvo okolja.

Vodno telo je evtrofno, če je v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda, uvrščeno v razred zmerno, slabo ali zelo slabo ekološko stanje glede na parameter nitrat, fosfor ali glede na modul trofičnost, in je lahko: občutljivo območje zaradi evtrofikacije glede na dušik, občutljivo območje zaradi evtrofikacije glede na fosfor ali občutljivo območje zaradi evtrofikacije glede na dušik in fosfor. Površinske vode, ki so občutljive zaradi evtrofikacije, so tudi površinske vode na prispevnem območju Timava dolvodno od Škocjanskih jam in površinske vode na prispevnem območju obale od vtoka Rižane do vtoka Timava, ki niso določene kot samostojna vodna telesa in lahko znatno vplivajo na kakovost podzemne vode na območju razpoklinskih vodonosnikov, vključno s kraškimi, če se ne izvedejo ukrepi za preprečitev ali zmanjšanje vnosa hranil pri odvajanju komunalne odpadne vode v to površinsko vodo. Občutljiva območja in njihova prispevna območja se določijo na podlagi podatkov o:

- stanju vodnih teles površinskih voda v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda, in predpisom, ki ureja monitoring stanja površinskih voda, glede na tiste elemente kakovosti, ki kažejo obremenitev s hranili (dušikom in fosforjem),
- razpoklinskih vodonosnikov, vključno s kraškimi,
- kopalnih vodah in njihovih geografskih mejah v skladu s predpisom, ki ureja upravljanje kakovosti kopalnih voda, in
- hidrografskih razvodnicah.

Vodna telesa, ki se uvrščajo med občutljiva območja zaradi evtrofikacije ter vodna telesa, ki se uvrščajo med občutljiva območja zaradi kopalnih voda, so določena s predpisom, ki ureja občutljiva območja. (NUV III, 2021) Občutljiva območja so prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga D in v Atlasu okolja (ARSO, 2022b).

3.2.4.9. KULTURNA DEDIŠČINA

Varovanje kulturne dediščine ureja *Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg)*. V Sloveniji je v letu 2021 registriranih 30.358 enot kulturne dediščine (vključno s priporočilno dediščino). Prostorsko večja območja varovanja prepoznanih kvalitet predstavlja 217 enot kulturne krajine, 22 enot zgodovinske krajine in 1.154 enot naselbinske dediščine. Kulturna dediščina na obravnavanem območju je prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga Q in v Pravnem režimu varstva kulturne dediščine eVRD (MK, 2022).

3.3 POVZETEK VELJAVNIH PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH

NATURA 2000

Varstvene usmeritve za območja Natura 2000 izhajajo iz *Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)*. Uredba določa, da se na Natura 2000 območjih posegi in dejavnosti načrtujejo tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst,

- ohranja ustrezne lastnosti abiotских in biotских sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali ter
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oz. opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oz. se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjene, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na območja Natura 2000 se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti na potencialnih območjih Natura 2000, ki so načrtovani v skladu z usmeritvami iz prejšnjega odstavka, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Varstvene usmeritve za zavarovana območja izhajajo iz *Zakona o ohranjanju narave (ZON)* (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP). Ta določa, da se posegi in dejavnosti na zavarovanem območju morajo izvajati v skladu s predpisanimi pravili ravnanja iz akta o zavarovanju, s katerim se ustanovi zavarovano območje.

Zavarovana območja in vplivna območja so sestavni del prostorskih državnih planov in prostorskih planov lokalnih skupnosti.

Naravni spomenik

Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege v naravo na način, ki lahko poslabša stanje, spremeni, poškoduje ali uniči naravno vrednoto, in spreminjati razmere ali stanje tako, da se spremeni, poškoduje ali uniči naravna vrednota ali pa zmanjša njen estetski pomen.

Strogi naravni rezervat

Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege ali opravljati dejavnosti, ki ogrožajo ohranitev zavarovanega območja, namerno uničevati rastline in živali ter zadrževanje oseb, razen oseb, ki izvajajo nadzor.

Ne glede na prepoved iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo izjemoma dovoli zadrževanje na zavarovanem območju zaradi izvajanja znanstveno-raziskovalnega in učno-vzgojnega dela.

Naravni rezervat

Na zavarovanem območju je prepovedano opravljati dejavnosti s sredstvi in na način, ki bi lahko povzročil bistvene spremembe biotske raznovrstnosti, strukture in funkcije ekosistemov, in opravljati dejavnosti v času, ko je lahko ogrožen obstoj rastlin ali živali.

Širša zavarovana območja

Z aktom o zavarovanju širšega zavarovanega območja se na zavarovanem območju glede na vrsto širšega zavarovanega območja lahko prepove, omeji ali drugače uredi izvajanje posegov in dejavnosti.

Narodni park

Narodni park, namen zavarovanja, razvojne usmeritve, varstvena območja, varstveni režimi, upravljavec in drugo se določijo z zakonom.

Regijski park

Regijski park podrobnejša pravila ravnanja na območju parka se določijo z aktom o zavarovanju.

Krajinski park

Krajinski park podrobnejša pravila ravnanja na območju parka se določijo z aktom o zavarovanju.

3.4 PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC OZ. STROKOVNIH PODLAG IN STOPNJA UPOŠTEVANJA V PLANU, ZLASTI GLEDE OMILITVENIH UKREPOV

3.4.1 NARAVOVARSTVENE SMERNICE

Pridobljene so bile *Naravovarstvene smernice za Načrt upravljanja voda za vodno območje Donave, Načrt upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja in Program ukrepov upravljanja voda, za obdobje 2022–2027, št. 3563-0003/2022-3, z dne 4. 4. 2022*. Pregled upoštevanja posameznega dela smernic podajamo v nadaljevanju.

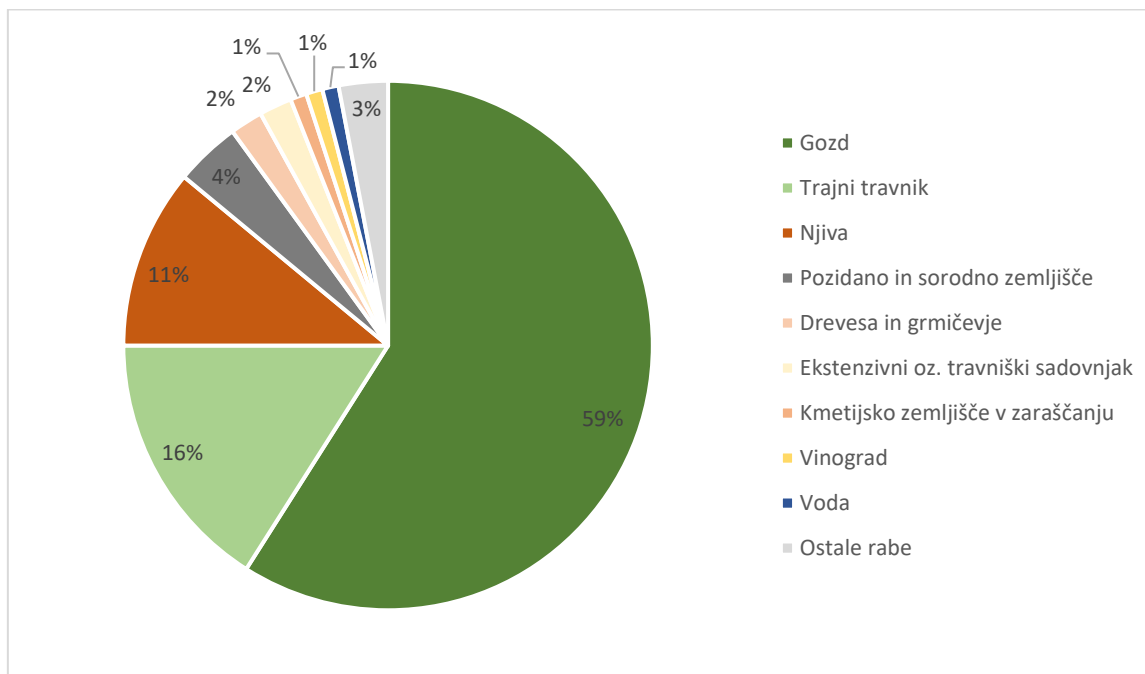
Preglednica 3: Pregled upoštevanja naravovarstvenih smernic.

Poglavje smernic	Stopnja upoštevanosti
3.1 Določitev ukrepov za izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov območij Natura 2000 v Programu ukrepov upravljanja voda.	Smernica je delno upoštevana v okviru ukrepa OPZ2a – Zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v odvisnosti od vode na območjih Natura 2000. Ker imajo ukrepi NUV

Poglavje smernic	Stopnja upoštevanosti
	III, ki se nanašajo na poglavje smernic pozitiven vpliv (ocena A) podajamo komentar.
3.2 PU NUVIII, ukrep: OS3.2b4 – Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda.	Upoštevano.
3.3 NUVIII, poglavje 9.1 Seznam morebitnih podrobnejših programov in načrtov upravljanja voda, ki vplivajo na upravljanje voda na območju, na katero se nanaša načrt, skupaj s povzetkom njihovih vsebin.	Zahtevan je vsebinski popravek analize izvajanja NUV II. Podan je omilitven ukrep, ki predvideva izvedbo podrobnejših programov in načrtov upravljanja voda.
3.4 PU NUVIII, Ukrepi: U1a – Varstvo pred škodljivim delovanjem voda, U2a – Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in U3a – Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč.	Ni upoštevano. Podano priporočilo.
3.5 NUVIII, poglavje 1.1.2 Seznam predpisov in mednarodnih oziroma meddržavnih pogodb s področja upravljanja voda, Zakon o varstvu okolja in podzakonski akti in poglavje 5.1 Cilji na področju varstva voda, Podrobnejša opredelitev okoljskih ciljev na vodnih telesih površinskih voda.	Tehničen popravek, ki je bil upoštevan.
3.6 NUVIII, poglavje 2.2.7.1 Prikaz bioloških obremenitev.	Upoštevano.
3.7 PU NUVIII, ukrep BI1.1a – Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vodnih vrst.	Tehnični popravek ni upoštevan.
3.8 PU NUVIII, ukrep BI1.2a – Monitoring tujerodnih vodnih organizmov.	Ni upoštevano. Smernica presega zakonski obveznosti spremljanja stanja v skladu z Zakonom o vodah.
3.9 PU NUVIII, ukrep R3a – Omejitve, prepovedi in pogoji rabe voda.	Ni upoštevano. Podano priporočilo.
3.10 PU NUVIII, ukrep OS9b – Usmeritev inšpekcijskega nadzora.	Ni upoštevano. Podan omilitven ukrep.
3.11 PU NUVIII, ukrep R1b1 – Sistem za podporo odločanju o rabi voda. Smernica se nanaša na ugotavljanje stanja podzemnega vodonosnika, pri čemer je za izvedbo monitoringa odgovorna lokalna skupnost ali pa investitor.	Ni upoštevana. Smernica se nanaša na ugotavljanje stanja podzemnega vodonosnika, pri čemer je za izvedbo monitoringa le tega odgovoren investitor.
3.12 NUVIII, poglavje 4.1 Pregled zadev, za katere se ocenjuje, da predstavljajo glavne okoljske probleme na območju načrta upravljanja voda in jih je treba obravnavati v načrtu upravljanja voda in programu ukrepov.	Ni upoštevana. Podan omilitveni ukrep.
3.13 NUVIII za vodno območje Donave, poglavje 2.2.7.3 Viri obremenitev na podzemne vode, od katerih so odvisni ekosistemi.	Upoštevano.
3.14 PU NUVIII, ukrep OPZ2b – Določitev elementov stanja podzemne vode, ki se nanašajo na ekosisteme, ki so neposredno odvisni od podzemne vode.	Ni upoštevano. Izvedba smernice je zakonsko urejena na način, ki izvedbo monitoringa podzemne vode prenaša na investitorja.
3.15 PU NUVIII, ukrep OS3.2b1 – Preveritev določitve in razvrstitve vodnih teles površinskih voda. Ni upoštevana.	Ni upoštevana. Podan omilitven ukrep.
3.16 PU NUVIII, ukrep OS6a – Monitoring površinskih in podzemnih voda.	Ni upoštevana. Podan omilitven ukrep.
3.17 NUVIII za območje Jadranskega morja, poglavje 4.1 Pregled zadev, za katere se ocenjuje, da predstavljajo glavne okoljske probleme na območju načrta upravljanja voda in jih je treba obravnavati v načrtu upravljanja voda in programu ukrepov.	Navedba na katero se nanaša smernica je spremenjena.

3.5 .PRIKAZ OBMOČIJ DEJANSKE RABE PROSTORA

NUV III je strateški dokument, ki ne vpliva na dejansko rabo tal. Dejanska raba tal je prikazana v Kartografskih prikazih – Priloga I, razmerja med posameznimi kategorijami dejanskih rab so prikazana na Slika 1.

Slika 1: Pregled najbolj zastopanih rab prostora v Sloveniji

3.6 VRSTE IN HABITATNI TIPI, ZA KATERE JE NATURA OBMOČJE DOLOČENO, VKLJUČNO S PODATKI, NAVEDENIMI V STANDARDNEM OBRAZCU ZA PODATKE O NATURA OBMOČJU

Predmet pričujočega dodatka je presoja načrta na strateški ravni v skladu z varstvenimi cilji, opredeljenimi v poglavju 3.1 in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT. Natančne lokacije ukrepov v NUV III niso poznane, zato sezname in podatki o kvalifikacijskih vrstah in habitatnih tipih niso relevantni. Kvalifikacijske vrste in habitatne tipe za posamezno območje Natura 2000 določa *Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*. Podatki o vsakem posameznem območju Natura 2000 so zbrani v standardnem obrazcu za območje Natura 2000 in so dostopni v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2022).

3.7 MOREBITNI NAČRTI ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH

NATURA 2000

Za območja Natura 2000 je v veljavi PUN (2015–2020), ki med drugim določa:

- podrobne varstvene cilje in ukrepe za njihovo zagotavljanje na območjih Natura 2000 (Priloga 6.1 PUN »Cilji in ukrepi«),

- seznam načrtov rabe naravnih dobrin – planov, ki so lahko neposredno potrebni za varstvo območij Natura 2000 (gozdnogospodarski načrti, načrti lovišč in lovsko upravljavski načrti, načrti ribiških okolišev),
- raziskovalne aktivnosti na področju bazičnih aplikativnih znanosti, ki so nujno potrebne za izboljšanje poznavanja ekologije rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov,
- monitoring kazalcev stanja vrst in habitatnih tipov.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Načrt upravljanja zavarovanega območja kot programski akt, s katerim se določijo razvojne usmeritve, način izvajanja varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja ter podrobnejše usmeritve za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju ob upoštevanju potreb razvoja lokalnega prebivalstva je definiran v 60. členu *Zakona o ohranjanju narave (ZON)*. Na podlagi akta o zavarovanju sprejme načrt upravljanja zavarovanega območja organ, ki je sprejel akt o zavarovanju. Če je to država, ga sprejme vlada z uredbo. Za čas do sprejetja prvega upravljaljskega načrta lahko ustanovitelj določi začasne upravljaljske smernice.

Trenutno so veljavni naslednji načrti upravljanja zavarovanih območij:

- Načrt upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025 (Uredba o Načrtu upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025);
- Načrt upravljanja Krajinskega parka Strunjan za obdobje 2018–2027 (Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Strunjan za obdobje 2018–2027);
- Načrt upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2021–2025 (Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2021–2025);
- Načrt upravljanja Naravnega rezervata Škocjanski zatok (Uredba o Načrtu upravljanja Naravnega rezervata Škocjanski zatok za obdobje 2015–2024).

3.8 OPIS IZHODIŠČNEGA STANJA

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja med varovana območja uvršča zavarovana območja, posebna varstvena območja in potencialna posebna ohranitvenega območja.

Slovenija je v skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* določila 355 območij Natura 2000 na katerih varujemo 205 živalskih in 27 rastlinskih vrst (vrste Nature 2000) ter 60 tipičnih naravnih okolij (habitatni tipi Nature 2000).

NATURA 2000

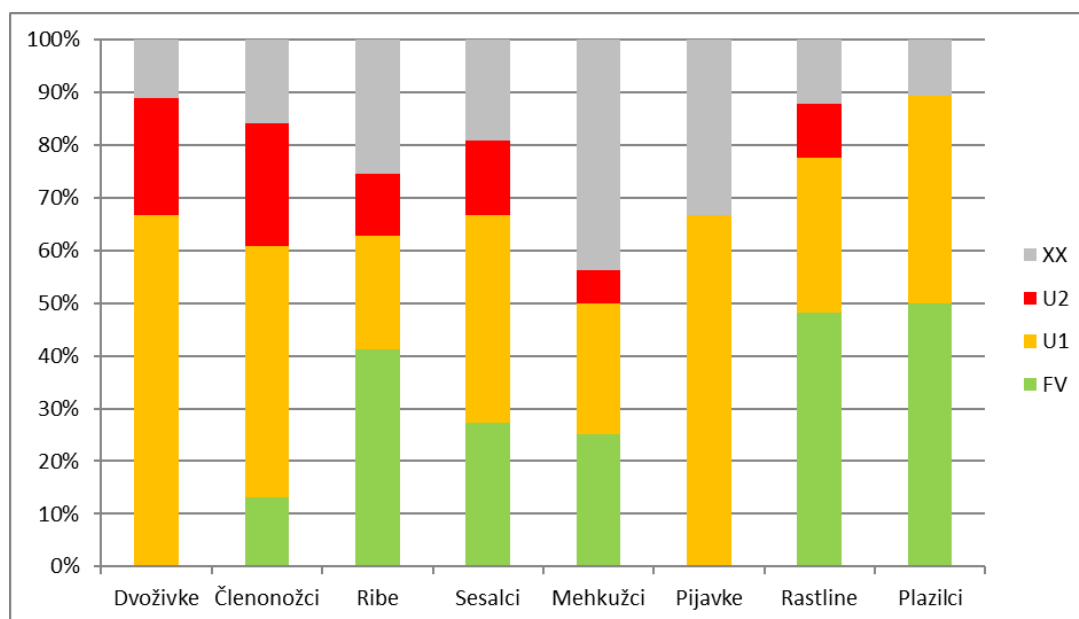
Na stanje biotske raznovrstnosti lahko posredno sklepamo iz ocen v Poročilu po 17. členu *Direktive o habitatih (ZRSVN, 2019a)* v katerem je bilo ugotovljeno sledeče končno stanje kvalifikacijskih vrst iz priloge II *Direktive o habitatih*:

- 30 % vseh vrst je v ugodnem stanju ohranjenosti,
- 38 % vseh vrst je v neugodnem, nezadostnem, stanju ohranjenosti,
- 14 % vseh vrst je v neugodnem, slabem, stanju ohranjenosti in
- pri 18 % vseh vrst stanja ni bilo mogoče oceniti.

Ugotovljeni so bili tudi kratkoročni trendi ocen stanja ohranjenosti vrst. Ti so:

- v 3 % naraščajoč,
- v 25 % stabilen,
- v 24 % padajoč in
- v 48 % neznan.

Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst po deblih prikazuje Slika 2.

Legenda: FV – ugodno stanje, U1 – neugodno stanje, U2 – slabo stanje, XX – stanja ni mogoče določiti

Slika 2: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst, razvrščenih po deblih v letu 2019 (ZRSVN, 2019b)

V poročilu po 17. členu *Direktive o habitatih* (ZRSVN, 2019a) je 41 % vrst rib je v dobrem stanju ohranjenosti, 21,6 % v neugodnem, 11,8 % v slabem stanju ohranjenosti, pri preostanku stanja ni bilo mogoče ugotoviti. Ocene stanja ohranjenosti ribjih vrst so podane v Preglednica 4.

Preglednica 4: Stanje ohranjenosti taksonov rib (ZRSVN, 2019b)

Slovensko ime vrste	Latnisko ime vrste	Biogeografska regija	Končna ocena stanja 2019	Končna ocena stanja 2019 – kratkoročni trend
Laški potočni piškur	<i>Lethenteron zanandreaei</i>	CON	XX	
Sulec	<i>Hucho hucho</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U2	D
Soška posrtv	<i>Salmo marmoratus</i>	ALP	U1	D
Lipan	<i>Thymallus thymallus</i>	ALP	U1	D
		CON	U1	D
Primorska belica	<i>Alburnus albidus</i>	CON	FV	S
Bolen	<i>Aspius aspius</i>	CON	XX	
Mazenica	<i>Rutilus rubilio</i>	CON	FV	S
Grba	<i>Barbus plebejus</i>	CON	FV	S
		ALP	U1	D
Činklja	<i>Misgurnus fossilis</i>	ALP	XX	
		CON	XX	
Solinarka	<i>Aphanius fasciatus</i>	CON	FV	S

Slovensko ime vrste	Latnisko ime vrste	Biogeografska regija	Končna ocena stanja 2019	Končna ocena stanja 2019 – kratkoročni trend
Smrkež	<i>Gymnocephalus schraetzer</i>	CON	XX	
Čep	<i>Zingel zingel</i>	CON	U2	D
Upiravec	<i>Zingel streber</i>	ALP	XX	
		CON	U2	D
Velika senčica	<i>Umbra krameri</i>	CON	U2	D
Donavski potočni piškur	<i>Eudontomyzon vladkovi</i>	ALP	XX	
		CON	XX	
Sabljarka	<i>Pelecus cultratus</i>	CON	XX	
Velika nežica	<i>Cobitis elongata</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Grbasti okun	<i>Gymnocephalus baloni</i>	CON	XX	
Navadna mrena	<i>Barbus barbus</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Zlata nežica	<i>Sabanejewia balcanica</i>	ALP	U1	Unk
	<i>Sabanejewia balcanica</i>	CON	FV	S
Pohra	<i>Barbus meridionalis</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
	<i>Alburnus sarmaticus</i>	CON	XX	
Primorska nežica	<i>Cobitis bilineata</i>	CON	FV	S
Beloplavuti globoček	<i>Romanogobio vladkovi</i>	CON	FV	S
Pezdirk	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	ALP	XX	
		CON	FV	S
Platnica	<i>Rutilus virgo</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U1	D
Primorska podust	<i>Chondrostoma genei</i>	CON	U2	D
Keslerjev golobček	<i>Romanogobio kesslerii</i>	ALP	FV	S
		CON	U1	D
Zvezdogled	<i>Gobio uranoscopus</i>	ALP	XX	
		CON	U2	D
Blistavec	<i>Leuciscus souffia</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Nežica	<i>Cobitis taenia</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Kapelj	<i>Cottus gobio</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U1	Unk
Primorski koščak	<i>Austropotamobius pallipes</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U1	Unk
Navadni škržek	<i>Unio crassus</i>	ALP	U1	D
		CON	U1	D

Razlaga ocen stanja

FV	ugodno stanje
U1	neugodno – nezadostno stanje
U2	neugodno – slabo stanje
XX	stanja ni bilo mogoče oceniti

Razlaga ocen trendov

I	naraščajoč trend
S	stabilen trend
D	padajoč trend
U	negotov trend
Unk	neznan trend

Razlaga oznak regij: ALP alpska biogeografska regija; CON kontinentalna biogeografska regija

V Zbirnem poročilu po 12. členu *Direktive o pticah* morajo države članice EU poročati o izvajanju nacionalnih predpisov, ki so bili sprejeti na podlagi direktive. Poroča se na 6 let. Glavni poudarek poročila je na stanju in trendih populacij ptic iz direktive tako na območjih Natura 2000 kot na območju cele države. Za poročanje odgovorno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, koordinator poročanja je Zavod RS za varstvo narave, strokovni del poročila so v večjem delu pripravili v Društvu za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije (DOPPS).

Poročilo iz leta 2018 (ZRSVN, 2019b) kratkoročne trende velikosti populacij za 271 vrst ptic. Trend je:

- naraščajoč pri 17 % populacij ptic,
- stabilen pri 17 % populacij ptic,
- padajoč pri 21 % populacij ptic,
- nihajoč pri 1 % populacij ptic,
- negotov pri 13 % populacij ptic,
- neznan pri 31 % populacij ptic.

Poročilo iz leta 2018 kratkoročne trende velikosti populacij za 210 vrst gnezdil. Trend je:

- naraščajoč pri 16 % populacij ptic,
- stabilen pri 19 % populacij ptic,
- padajoč pri 19 % populacij ptic,
- nihajoč pri 2 % populacij ptic,
- negotov pri 12 % populacij ptic in
- neznan pri 32 % populacij ptic.

V poročilu po 12. členu Direktive o habitatih (ZRSVN, 2019b) je podano izhodiščno stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst ptic, ki se pojavljajo ob vodnih telesih (Preglednica 5).

Preglednica 5: Številčnost in populacijski trendi nekaterih kvalifikacijskih vrst ptic v obdobju 2013–2018 (ZRSVN, 2019b)

Vrsta	Populacijska enota	Minimalna velikost populacije	Maksimalna velikost populacije	Velikost populacije v POV	Kratkoročno populacijsko gibanje leta 2019	Dolgoročno populacijsko gibanje leta 2019
Rumenonogi galeb (<i>Larus michahellis</i>)	p	60	120	/	I	I
	i	15.000	30.000	15.000–30.000	D	I
Rečni galeb (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	p	550	1020	/	I	I
Mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>)	p	1.500	3.500		Unk	Unk
	i	19.000	30.000	9500–13000	D	D
Zvonec (<i>Bucephala clangula</i>)	i	520	1200	450–1150	S	D
Žličarica (<i>Anas clypeata</i>)	p	0	10	/	unk	unk
	i	53	211	/	i	i
Veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>)	p	85	110	/	i	i
	i	450	1.000	110–320	i	i
Velika bela čaplja (<i>Casmerodius albus</i>)	i	420	900	250–550	i	i

Vrsta	Populacijska enota	Minimalna velikost populacije	Maksimalna velikost populacije	Velikost populacije v POV	Kratkoročno populacijsko gibanje leta 2019	Dolgoročno populacijsko gibanje leta 2019
Sivka (<i>Aythya ferina</i>)	p	60	150	/	i	i
	i	400	1.600	/	s	d
Sivi galeb (<i>Larus canus</i>)	i	120	1.400	/	D	S
Rjavovrati ponirek (<i>Podiceps grisegena</i>)	p	5	10	/	S	I
Reglja (<i>Spatula querquedula</i>)	p	10	25	/	U	Unk
Pritlikavi kormoran (<i>Microcarbo pygmeus</i>)	i	300	1.300	300–1.300	I	I
Rdečegrli slapnik (<i>Gavia stellata</i>)	i	o	15	0–10	U	D
Mokož (<i>Rallus aquaticus</i>)	p	200	300	/	Unk	Unk
Liska (<i>Fulica atra</i>)	p	300	500	/	D	S
	i	2.600	9.000	/	Unk	Unk
Mala tukalica (<i>Porzana parva</i>)	cmales	20	40	20–38	U	UNK
Mali žagar (<i>Mergellus albellus</i>)	i	37	70	35–65	S	S
Čopasta črnica (<i>Aythya fuligula</i>)	p	70	110	/	I	Unk
	i	800	3.000	500–2.500	I	D
Grahasta tukalica (<i>Porzana porzana</i>)	cmales	20	60	20–55	U	Unk
Konopnica (<i>Mareca strepera</i>)	p	7	15	/	U	I
	i	40	180	/	S	I
Kostanjevka (<i>Aythya nyroca</i>)	p	25	40	20–35	I	I
	i	1	12	0–6	U	I
Belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	p	8	11	6–9	I	I
Ribji oriel (<i>Pandion haliaetus</i>)	I*	50	130	50–130	Unk	Unk

Razlaga ocen trendov

I	naraščajoč trend
S	stabilen trend
D	padajoč trend
U	negotov trend
Unk	neznan trend

Populacijska enota

p	parov v času gnezdenja
cmales	pojoči samci
i	osebkov na prezimovanju
I*	osebkov na selitvi
/	vrednost ni poznana

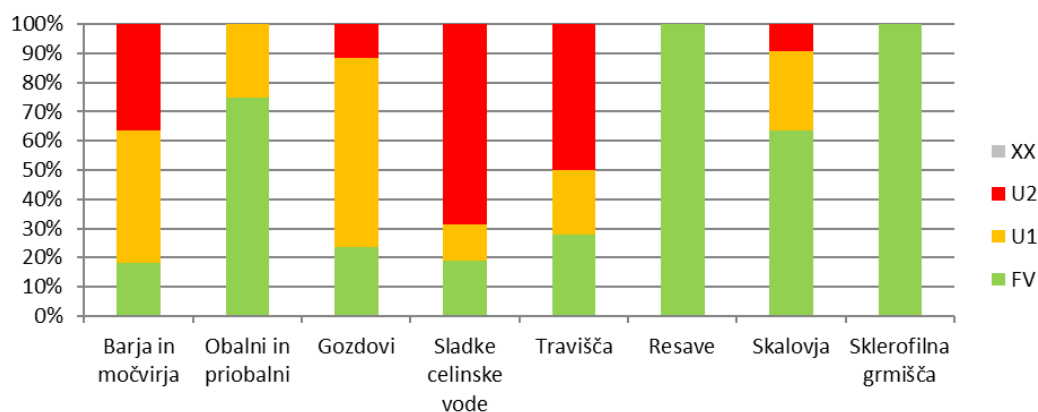
V Zbirnem poročilu po 17. členu Direktive o habitatih (ZRSVN, 2019b) je bilo ugotovljeno sledeče končno stanje kvalifikacijskih habitatnih tipov:

- 38 % vseh kvalifikacijskih HT ima ugodno stanje ohranjenosti,
- 32 % vseh kvalifikacijskih HT je v neugodnem, nezadosten, stanju ohranjenosti,
- 30 % vseh kvalifikacijskih HT je v neugodnem, slabem, stanju ohranjenosti.

Ugotovljeni so bili tudi kratkoročni trendi ocen stanja ohranjenosti kvalifikacijskih HT. Ti so:

- v 1 % naraščajoč,
- v 61 % stabilen,
- v 35 % padajoč in
- v 3 % neznan.

Najugodnejša stanja ohranjenosti so ugotovljena pri resavah in sklerofilnih grmiščih ter obalnih in priobalnih HT ter skalovjih. Najslabše je stanje habitatnih tipov sladkih celinskih voda (Slika 3).

Legenda: FV – ugodno stanje, U1 – neugodno stanje, U2 – slabo stanje, XX – stanja ni mogoče določiti

Slika 3: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih HT razvrščenih v letu 2018 (ZRSVN, 2019b)

V Zbirnem poročilu po 17. členu Direktive o habitatih (ZRSVN, 2019b) je v kontinentalni biogeografski regiji z oceno ohranitvenega stanja ugodno ocenjen samo HT kraška presihajoča jezera in polja. Neugodno ohranitveno stanje je ugotovljeno pri prehodnih barjih, združbah bele kljunke na šotnem mahu, izvirih s trdo vodo, vegetaciji tekočih voda ter Ilirskih hrastovo-belogabrovih gozdovih. Slabo stanje ohranjenosti je ugotovljeno pri sestojih navadne rezike, bazičnih nizkih barjih, evrosibirskih amfibijskih združbah z enoletnicami, podvodnih preprogah parožnic, pionirskih združbah prodišč gorskih rek in potokov ter pri alpskih rekah, lesnati vegetaciji s sivo vrbo (*Salix eleagnos*) vzdolž njihovih bregov, hrastovo-jesenovi-brestovi gozdovi ob velikih rekah ter srednjeevropska črna jelševja in jesenovja ob tekočih vodah.

ZAVAROVANA OBMOČJA

V Sloveniji ni vzpostavljen sistem sistematičnega zbiranja podatkov o stanju zavarovanih območji.

3.9 KLJUČNE ZNAČILNOSTI HABITATOV ALI VRST NA VAROVANEM OBMOČJU

Predmet pričujočega dodatka je presoja NUV II na strateški ravni v skladu z opredeljenimi cilji v poglavju 3.1 in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT. Lokacije posegov v NUV III niso poznane, zato podatki o ključnih značilnostih habitatov ali vrst na območju niso relevantni.

Preglednica 6: Značilnosti nekaterih ključnih vrst in habitatnih tipov (Naravovarstveni atlas, 2022).

Vrsta/HT	Značilnosti
Laški potočni piškur (<i>Lethenteron zanandreae</i>)	Je sladkovodna vrsta jadranskega porečja, zadržuje se ob bregovih. Odrasli niso zajedavci in po drstitvi poginejo. V času drstitve, spomladi se selijo v zgornje dele potokov, kjer se zbirajo v skupine. Samice odlagajo jajca na prodnato dno, ličinke, ki se razvijajo iz njih, pa se zarijejo v muljasto dno in tam ostanejo 4–5 let. Ličinke se hranijo

Vrsta/HT	Značilnosti
	z organskim drobirjem, odrasle živali v času preobrazbe, ki traja 1–2 meseca pa tako z algami kot organskim drobirjem, ki ga precejajo iz mulja. Ogrožen je zaradi prekinitve drstnih poti z regulacijami vodotokov ter zaradi uničevanja življenjskega prostora z melioracijami in onesnaževanjem.
Sulec (<i>Hucho hucho</i>)	Mladi sulci se hranijo s talnimi nevretenčarji in ribjim zarodom, odrasli pa lovijo večje ribe. V Sloveniji naseljuje Savo od sotočja Save Dolinke in Bohinjke dolvodno, porečje Ljubljane, Savinje, Krke, Kolpe, Sore, Mirne, redkejši je v Dravi in Muri. Je endemit donavskega porečja. Ogrožajo ga gradnje jezov in akumulacijskih jezer ter krivolov s podvodno puško.
Soška posrtv (<i>Salmo marmoratus</i>)	Naseljuje vodotoke s poletno temperaturo do 15°C in zimsko med 2 in 3°C. Pogosta v zgornjem toku porečij kjer predstavlja več kot 70 % postrvje populacije, medtem ko je v spodnjem toku redkejša. Večje ribe se zadržujejo v globljih predelih in tolmunih, manjše pa v plitvejših neporaščenih delih s prodnatim dnom. Mladice se hranijo z vodnimi nevretenčarji, odrasli osebk pa plenijo ribe. Ogrožajo jo križanje (gensko onesnaženje) s potočno postrvjo, tekmovanje in krivolov, regulacije vodotokov, črpanje gramoza ter gradnje jezov in akumulacij.
Primorska belica (<i>Alburnus albidus</i>)	Hrani se z vodnimi nevretenčarji, ki jih pobira z vodne gladine. V Sloveniji jo najdemo v porečju Soče, Vipave in Rižane ter v Vanganelškem jezeru. V Sloveniji zaenkrat še ni ogrožena, občutljiva pa je na hidrorregulacije, zaradi katerih izginjajo z rastlinjem porasli drstni prostori, in onesnaževanje voda.
Bolen (<i>Aspius aspius</i>)	Živi v srednjem toku in rečnih rokavih večjih rek, zadržuje se v globlji vodi in počasnem do zmernem toku. Zahaja tudi v akumulacije in večja jezera. Drsti se aprila do junija v hitro tekočih vodah s prodnatim ali peščenim dnom. Manjši osebk se hranijo z rastlinjem in manjšimi vodnimi živalmi, odrasli lovijo ribe. V Sloveniji ga najdemo v porečju Drave, Mure, Save, Kolpe in spodnjem toku Krke. Ogrožajo ga gradnje jezov, akumulacijskih jezer in hidrorregulacije, zaradi česar se spremenijo pretočni režimi rek.
Mazenica (<i>Rutilus rubilio</i>)	Živi v stoječih in počasi tekočih vodah, v predelih z zmernim tokom. Drsti se aprila do maja, ikre odlaga na vodne rastline. Hrani se z algami, vodnimi rastlinami in nevretenčarji. V Sloveniji naseljuje samo Nadižo in Vipavo s pritoki. Ogrožajo jo regulacije, melioracije in osuševanje mokrišč.
Grba (<i>Barbus plebejus</i>)	Hrani se s talnimi nevretenčarji (rakci, ličinke žuželk, maloščetinci) in vodnim rastlinjem. V Sloveniji jo najdemo v porečju Soče, Dragonje, Rižane, Reke in Klivnika. Ogrožajo jo črpanje gramoza in hidrorregulacije, zaradi česar izginjajo prodnate plitvine, kjer se hrani in odlaga ikre.
Činklja (<i>Misgurnus fossilis</i>)	Naseljuje stoječe in počasi tekoče vode z mehkim peščenim ali muljastim dnom, zarasle z vodnim rastlinjem (mrtvice, ribniki, občasno poplavljeni močvirni predeli in rečni rokavi). Prenese ekstremne pogoje okolja, kot so temperatura vode do 28°C, občasne izsušitve (zarije se v blato) in nizka vsebnost kisika v vodi. Hrani se z mehkužci, maloščetinci in drugimi vodnimi nevretenčarji, ki jih išče ponoči. V Sloveniji jo najdemo v porečjih Drave, Mure, Save, Kolpe in Krke. Ogrožajo jo izsuševanje močvirij, regulacije rek in kemično onesnaženje.
Solinarka (<i>Aphanius fasciatus</i>)	Živi v sladki, slani in brakični vodi obalnih lagun, manjših kanalov in solinskih bazenov. Drsti se aprila do avgusta na muljastem dnu ali podvodnem rastlinju. Hrani se z drobnimi talnimi nevretenčarji (pomemben plenilec ličink, bub in odraslih komarjev) in planktonom. V Sloveniji jo najdemo v Škocjanskem zatoku, Sečoveljskih in Strunjanskih solinah. Ogrožajo jo naselitev tujerodne gambuzije (kompeticija), melioracije in osuševanje mokrišč.
Smrkež (<i>Gymnocephalus schraetzer</i>)	Živi v globljih predelih rek s prodnatim ali peščenim dnom in močnim tokom. Hrani se z vodnimi nevretenčarji, ki jih lovi ponoči. V Sloveniji živi le v porečju Drave in Mure ter v spodnjem toku Save. Ogrožajo ga drobljenje življenjskega prostora in hidrorregulacije.
Čep (<i>Zingel zingel</i>)	Podnevi se zadržuje v srednje globokih vodotokih s peščenim ali prodnatim dnom, ponoči pa se približa brežinam in na plitvinah pobira hrano. Živi v tekočih, s kisikom bogatih vodah. Ogrožajo ga predvsem regulacije vodotokov.

Vrsta/HT	Značilnosti
Upiravec (<i>Zingel streber</i>)	Je nočna, samotarska riba, hrani se pretežno s talnimi nevretenčarji. V Sloveniji jo najdemo v Krki, spodnjem toku Save in Kolpi. Ogrožajo jo regulacije in organsko onesnaženje.
Velika senčica (<i>Umbra krameri</i>)	Živi v mrtvicah in zelo zaraščenih melioracijskih kanalih z mehkim peščenim ali muljastim dnom. Hrani se z živalskim planktonom in talnimi nevretenčarji. V Sloveniji naseljuje mrtvice na levem bregu Mure od Ljutomera dolvodno. Ogrožajo jo porušena naravna rečna dinamika, zaradi katere izginjajo mrtvice in je preprečeno poplavljanje rek, regulacije in melioracije jarkov in mrtvic, vnos tujerodnih vrst, onesnaževanja voda in odlaganje odpadkov v mrtvicah.
Potočni piškur (<i>Eudontomyzon vladykovi</i>)	Živi v vedno tekočih vodah z naravnimi brežinami. Zadržuje se ob dnu, zarit v mulju. Ogrožen je zaradi regulacij in melioracij vodotokov ter zaradi onesnaževanja vodotokov in morja.
Sabljarka (<i>Pelecus cultratus</i>)	Živi v izlivnih delih rek ali tekočih celinskih vodah. Mlade ribe se hranijo s planktonom, odrasle hrano pobirajo z vodne gladine, lovijo pa tudi mladice drugih rib in manjše vrste rib. V Sloveniji je redka, doslej znana le iz reke Mure, ki predstavlja zahodno mejo njene razširjenosti. Ogroža jo organsko onesnaževanje.
Velika nežica (<i>Cobitis elongata</i>)	Naseljuje tekoče vode, zadržuje se ob bregu. Dan preživi zarita v peščeno, muljasto ali mivkasto dno, ponoči pa aktivno išče hrano. Drsti se aprila do junija na peščenem dnu v plitvih in čistih tekočih vodah. Hrani se z drobnimi vodnimi nevretenčarji in rastlinskimi ostanki. V Sloveniji jo najdemo v Krki, Radulji, spodnjem toku Save, Gračnici, spodnjem toku Savinje in Kolpi, kjer so populacije največje. Ogrožajo jo uničevanje brežin in idroregulacije, zaradi katerih se peščeni in muljasti habitati spreminjajo v kamnite.
Grbasti okun (<i>Gymnocephalus baloni</i>)	Živi v jatah pri dnu velikih rek, kjer je hiter tok. Drsti se aprila in maja na peščenih in prodnatih plitvinah. Hrani se s talnimi nevretenčarji. V Sloveniji je zaenkrat znan le z nekaj lokacij na Dravi. Ogrožajo ga hidroregulacije in jezovi.
Pezdirk (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	ci trupa je kovinsko modra progga. Živi v obrežnem pasu stoječih in počasi tekočih voda (mrtvice, rečni rokavi, jezera) z mehkim peščenim ali muljastim dnom. Drsti se v stoječih ali počasi tekočih vodah.. Pezdirk se hrani s planktonom, maloščetinci in ostanki rastlin. V Sloveniji ga najdemo v porečjih Drave, Mure, Save in Kolpe. Ogrožajo ga izginjanje školjk zaradi regulacij in onesnaženja rek ter izsuševanje mrtvic in ribnikov.
Platnica (<i>Rutilus virgo</i>)	Živi v glavnih tokovih srednje velikih rek, zadržuje se v močnem toku pod jezovi in pragovi. Platnica se hrani večinoma z vodnim rastlinjem, le izjemoma z vodnimi nevretenčarji. V Sloveniji jo najdemo v vseh vodotokih donavskega povodja, največje populacije pa so v porečju Ljubljane, spodnjem toku Save, Mirni, Krki in Kolpi. Je donavski endemit. Ogrožajo jo črpanje gramoza, zaježitve in premajhna lovna mera (30 cm), pri kateri ribe še niso spolno zrele.
Primorska podust (<i>Chondrostoma genei</i>)	Hrani se z vodnimi nevretenčarji, manj z vodnim rastlinjem. V Sloveniji je nekaj časa veljala za izumrlo. Ponovno je bila najdena leta 2003 in trenutni podatki kažejo, da živi le v reki Vipavi in nekaterih manjših potokih v Vipavski dolini. Ogroža jo naselitev podusti iz donavskega povodja (kompeticija).
Keslerjev golobček (<i>Romanogobio kesslerii</i>)	Živi v manjših jatah v srednjih do nižinskih rečnih tokovih s prodnatim ali peščenim dnom. Drsti se maja do junija, ikre odlaga na prodnata tla. Hrani se s talnimi nevretenčarji. V Sloveniji ima manjše ločene populacije v Savi, Kolpi in Lahinji. Ogrožen je zaradi omejene in razdrobljene razširjenosti ter hidroregulacij.
Zvezdogled (<i>Gobio uranoscopus</i>)	Živi samotarsko v čistih, tekočih vodah z močnim pretokom. Drsti se maja in junija v izlivih potokov, samica odlaga ikre na prodnato ali peščeno dno, včasih tudi na vodno rastlinje. Hrani se z nevretenčarji. V Sloveniji ga najdemo v spodnjem toku Savinje, Sori in pritokih, Kolpi in Krki. Ogrožajo ga hidroregulacije in onesnaženje vode, na katero je najbolj občutljiv med vsemi globočki.
Blistavec (<i>Leuciscus souffia</i>)	Hrani se z nevretenčarji, ki jih pobira na tleh in z vodne gladine, občasno tudi z drobnimi algami. V Sloveniji živi v porečju Drave z Mislinjo, Mure s Ščavnico, Save, Savinje, Kolpe, Krke in Soče z Vipavo. Ogrožajo ga hidroregulacije, črpanje gramoza in onesnaževanje voda.

Vrsta/HT	Značilnosti
Nežica (<i>Cobitis taenia</i>)	Naseljuje počasi tekoče in stoječe vode (manjši potoki s peščenim dnom, mrtvice in rečni rokavi), kjer je čez dan zarita v peščeno, mivkasto ali muljasto dno. Drsti se aprila do junija na peščenem dnu, ikre odlaga na potopljene rastline in korenine dreves. Hrani se z drobnimi vodnimi nevretenčarji in rastlinskimi ostanki, ki jih ponoči pobira po dnu vodotokov. V Sloveniji naseljuje porečja Save, Mure, Drave, Kolpe, Krke in Vipave. Ogrožajo jo melioracije, osuševanja mokrišč in hidroregulacije, ki spremenijo strukturo dna in brežin.
Kapelj (<i>Cottus gobio</i>)	Živi v čistih, hitro tekočih vodah in v hladnih jezerih s kamnitim dnom. Drsti se februarja do maja, samica prilepi ikre na kamen, samec pa jih čuva do izvalitve. Hrani se z ličinkami žuželk, polži, rakci in drugimi talnimi živalmi. V Sloveniji ga najdemo v manjših, hitro tekočih in čistih potokih in rekah obeh porečij. Ogrožajo ga hidroregulacije, organsko onesnaženje voda in načrtno iztrebljanje v t.i. postvrijih gojitvenih potokih.
Pohra (<i>Barbus meridionalis</i>)	Živi v jatah v srednjegorskih, redkeje nižinskih potokih. Drsti se maja do junija na prodnatem dnu. Hrani se z ličinkami vodnih žuželk, rakci in maloščetinci. V Sloveniji jo najdemo v osrednjem in JV delu, redkejša je v SV delu države. Ogrožata jo onesnaževanje voda in hidroregulacije.
Beloplavuti globoček (<i>Gobio albipinnatus</i>)	Živi v manjših jatah srednje hitro in počasi tekočih nižinskih rek, najraje na peščenem dnu. Hrani se na peščenih plitvinah z ličinkami vodnih žuželk, maloščetinci, rakci in drobnim rastlinskim materialom. Zlasti mladostni osebkovi so pogosti v rečnih rokavih. V Sloveniji naseljuje porečje Save v srednjem in spodnjem toku ter nekatere pritoke, porečji Mure in Drave. Ogrožajo ga predvsem regulacije zaradi povečanja pretoka, uničevanja peščenih plitvin in stranskih rokavov, odvzem naplavin in onesnaženje.
Zlata nežica (<i>Sabanejewia aurata</i>)	Hrani se s planktonom, algami in drobnimi nevretenčarji, ki jih pobira na tleh. V Sloveniji naseljuje vodotoke donavskega povodja okoli Ljubljane, Pesnico, potoke okoli Celja, spodnji tok Save, Krko in Kolpo. Ogrožajo jo regulacije rek, saj s tem izginejo peščene plitvine, na katerih se hrani in razmnožuje.
Glavata kareta (<i>Caretta caretta</i>)	Glavata kareta se pojavlja v vseh morskih vodah v pristojnosti Republike Slovenije. Njena gostota je bila v severnem Jadranu (0,405 želve/km ²) enkrat večja od jadranskega povprečja (0,203 želve/km ²). Po podatkih raziskave Fortuna s sod. (2018) (v MOP, 2019) v severnem Jadranu pa približno 18.200 osebkov (med 17.770 in 20.000), vendar je velika verjetnost, da so rezultati podcenjeni. Ogrožajo jo izguba plaž za razmnoževanje, morski promet in prilov (MOP, 2019).
Velika pliskavka (<i>Tursiops truncatus</i>)	Populacija velikih pliskavk v morskih vodah, v pristojnosti R Slovenije, tvori lokalno subpopulacijo in razmeroma ločeno enoto v okviru večje severno-jadranske populacije. Velike pliskavke se sicer gibljejo po celotnem območju morskih voda, v pristojnosti R Slovenije, ki je v celoti razglašena za območje pomembno za morske sesalce (IMMA). Največja gostota opažanj velikih pliskavk v obdobju od 2003 do 2011 je bila v okolici Pirana in Piranskega zaliva, pri čemer se gostota opažanj ne razlikuje bistveno glede na spol (Bohorč, 2017 v MOP, 2019). V morskih vodah, v pristojnosti R Slovenije, je bilo zabeleženih nekaj posamičnih informacij o pojavu smrtnosti velikih pliskavk zaradi zapletanja v ribiške mreže. V morskih vodah, v pristojnosti R Slovenije, sta bila od leta 2002 opažena dva primera prilova velike pliskavke (<i>Tursiops truncatus</i>), pri oceni velikosti populacije 74 osebkov, CI = 57–90 (Jepson s.sod., 2016).
Navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib).
Primorski koščak (<i>Austropotamobius pallipes</i>)	Zadržuje se na dnu. Živi v nezamuljenih prodnatih predelih čistih in hitrotekočih potokov in manjših rek jadranskega povodja. Ponekod se pojavlja tudi v čistih jezerih v predelih s peščenim dnom ali najpogosteje na laporni podlagi. Geološka podlaga je

Vrsta/HT	Značilnosti
	izrednega pomena za njegovo preživetje. V potokih, ki poleti popolnoma usahnejo, preživi sušno obdobje v luknjah, kjer se zadrži dovolj vlage. Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke in rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, reje rib).
Navadni škržek (<i>Unio crassus</i>)	Živi na peščenem in gramoznem dnu v čistih vodah obogatenih s kisikom. Pojavlja se v potokih, rekah in obrežjih jezer. Samica izloči veliko jajčec, ki se nekaj časa zadržijo v medškržnem prostoru. Iz oplojenih jajčec se nato razvijejo ličinke, ki imajo posebne naprave za pritrjevanje na kožo ali škrge rib, in nekaj časa žive zajedavsko. Ko zapustijo gostitelja se preobrazijo v mlade školjke. Občutljiv je na onesnaževanje, zaradi katerega so najbolj prizadete populacije v majhnih potokih.
Zvonec (<i>Bucephala clangula</i>)	V Sloveniji gnezdi na kopnem v gosti obvodni vegetaciji (trstičje, ločje), je redok gnezdilec. Gnezdo zgradi iz odmrlega listja in razpoložljivih rastlin, praviloma ima dve legli letno. Hrani se med gostim obrežnim rastlinjem, v plitvi vodi in na blatnih poljih, koder ima stalna lovna mesta, povezana z uhojenimi potmi. Je vsejed, vendar v prehrani prevladujejo živali (žuželke, pajki, mehkužci, ribe, celo ptice in mali sesalci). Je stalnica, ki se pozimi premakne na nezamrznjene vode (kanali, potoki, močvirja, jezera, reke) in tam brani prehranjevalne teritorije (Naravovarstveni atlas, 2022).
Žličarica (<i>Spatula clypeata</i>)	V Sloveniji žličarica za gnezdišča izbira plitva stoječa vodna telesa z evtrofnim značajem. Prehranjuje se s pobiranjem semen in rastlinskih delov s površja voda ter filtriranjem planktonskih rakcev, žuželk in mejnih mehkužcev tik pod površjem (Naravovarstveni atlas, 2022).
Veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>)	Veliki žagar naseljuje jezera in počasi tekoče reke ter z ribami bogate reke gozdnatih območij (Basle, 2019). V Sloveniji je veliki žagar redka gnezdilka na Savi in Dravinji, pogostejši pa je na velikih rekah v času prezimovanja (Naravovarstveni atlas, 2022). V zimskem času na vrsto negativno vplivajo motnje zaradi lova in plašenja vodnih ptic (Basle, 2019).
Velika bela čaplja (<i>Casmerodius albus</i>)	V Sloveniji le prezimuje (Naravovarstveni atlas, 2022).
Sivka (<i>Aythya ferina</i>)	Sivka je gnezdilka plitvih, evtrofnih mokrišč, bogato poraslih z vodnim rastlinjem, v katerih se prepletajo odprte vodne površine in obsežni sestoji obrežnega rastlinja. V Sloveniji so njena gnezdišča predvsem manjša vodna telesa z veliko odprtih vodnih površin (Bordjan, 2019).
Rjavovrati ponirek (<i>Podiceps grisegena</i>)	Gnezdi na manjših vodah, zaraščenih z vodnim rastlinjem, pogosto v bližini gozda. Tako je tudi na našem edinem gnezdišču na Cerkniskem jezeru. Gnezdo je zgrajeno iz vodnega rastlinja in zasidrano. Prehranjuje se z vodnimi nevretenčarji in njihovimi ličinkami, ki jih lovi med potapljanjem ali pa jih pobere s površine ode in vodnih rastlin. Prezimuje večinoma na morskih obalah po Evropi ter po večjih jezerih. V Sloveniji je redok prezimovalec (Naravovarstveni atlas, 2022). Vrsta je občutljiva na vznemirjanje v času gnezditvene sezone (Blažič, 2019).
Rumenonogi galeb (<i>Larus michahellis</i>)	Gnezdi kolonijsko na tleh. Pri hrani je zelo oportunističen, je plenilec, mrhovinar, krade plen drugim vrstam (kleptoparazit), pogosto se prehranjuje na smetiščih. Je delna selivka in klatež (Naravovarstveni atlas, 2022).
Rečni galeb (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	Gnezdi v bližini mirnih, plitvih voda (ribniki, lagune, jezera, počasi tekoče reke, gramoznice). V Sloveniji je kolonijska gnezdilka SV dela države, kjer gnezdi izključno na antropogenih gnezdiščih. Gnezdo je bodisi na golih tleh bodisi zgrajeno iz vodnih rastlin. Hrani se pretežno z žuželkami in deževniki, pa tudi z rastlinami, kuhinjskimi odpadki in mrhovino. Pogosto se prehranjuje na preoranih poljih, vlažnih travnikih, smetiščih in v parkih. Je selivka ali delna selivka, ki med drugim prezimuje v Evropi, Sredozemlju (Naravovarstveni atlas, 2022).

Vrsta/HT	Značilnosti
Reglja (<i>Spatula querquedula</i>)	Reglja je gnezdilka majhnih, plitkih vodnih teles z obilico plavajočih in ukoreninjenih vodnih rastlin. To izrazito selitveno vrsto ogrožajo tudi dejavniki zunaj gnezdišč kot je lov (Bordjan, 2019b).
Pritlikavi kormoran (<i>Microcarbo pygmeus</i>)	Gnezdi v kolonijah ob poraslih bregovih jezer in rek. V Sloveniji se pojavlja le pozimi, večinoma ob Dravi (Naravovarstveni atlas, 2022).
Rdečegrli slapnik (<i>Gavia stellata</i>)	V Sloveniji ne gnezdi, pogosto pa je prisoten zlasti pozimi (Naravovarstveni atlas, 2022).
Mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>)	Mlakarica gnezdi ob vodnih telesih, ki pa ne biti hitro tekoče vode in globlji predeli jezer. Večje gostote dosega na vodnih telesih z več zalivi in kjer je voda globoka od 1 m (Bordjan, 2019c).
Mokož (<i>Rallus aquaticus</i>)	V Sloveniji gnezdi na kopnem v gosti obvodni vegetaciji (trstičje, ločje), je redkejši gnezdilec. Gnezdo zgradi iz odmrlega listja in razpoložljivih rastlin, praviloma ima dve legli letno. Hrani se med gostim obrežnim rastlinjem, v plitvi vodi in na blatnih poljih, koder ima stalna lovna mesta, povezana z uhojenimi potmi. Je vsejed, vendar v prehrani prevladujejo živali (žuželke, pajki, mehkužci, ribe, celo ptice in mali sesalci). Je stalnica, ki se pozimi premakne na ne zamrznjene vode (kanali, potoki, močvirja, jezera, reke) in tam brani prehranjevalne teritorije (Naravovarstveni atlas, 2022).
Liska (<i>Fulica atra</i>)	V Sloveniji je dokaj pogosta gnezdilka bogato obraščeni ribnikov, jezer in drugih voda. Gnezdo zgradijo v plitvi vodi med rastlinjem. So vsejede, vendar prevladuje rastlinska hrana, lahko pa tudi kradejo hrano drugim pticam. So stalnice, selijo se le vzhodne in severne populacije. Pri nas prezimujejo v velikih jatah tako na rekah kot na morju (Naravovarstveni atlas, 2022).
Mala tukalica (<i>Porzana parva</i>)	V Sloveniji je izjemno redka gnezdilka. Prebiva v trstičjih, sestojih rogoza, bička in šašev. Gnezdo je skrito v gosti vegetaciji blizu vode ali nad njo, v slednjem primeru pogosto na kopicah šaša. Hrani se z majhnimi nevretenčarji in semeni vodnih rastlin, ki jih nabira med plavanjem, potapljanjem ali pa jih pobira s plavajoče vegetacije (Naravovarstveni atlas, 2022).
Mali žagar (<i>Mergellus albellus</i>)	Mali žagarji pri nas ne gnezdi, temveč le prezimujejo (zlasti pogosti so na reki Dravi) (Naravovarstveni atlas, 2022).
Čopasta črnica (<i>Aythya fuligula</i>)	Čopasta črnica se najpogosteje izbira vodna telesa z evtrofnim značajem, globoka 3–5 m. Pojavlja se tudi tam, kjer plavajočih rastlin ni. Tako se pojavlja na Ptujskem jezeru. Na manjše populacije lahko vpliva povečan obseg rekreativne rabe vodnih teles (Bordjan, 2019d).
Grahasta tukalica (<i>Porzana porzana</i>)	V Sloveniji je izjemno redka gnezdilka. Naseljuje plitve vode z bogato vodno vegetacijo (trstičje, visoko šašje) in je zelo občutljiva na spremembe nivoja vode. Gnezdo je skrito v gosti vegetaciji blizu vode ali nad njo, v slednjem primeru pogosto na kopicah šaša. Je vsejed, hrani se z vodnimi nevretenčarji in vodnimi rastlinami (Naravovarstveni atlas, 2022).
Konopnica (<i>Mareca strepera</i>)	Konopnica gnezdi na produktivnih, evtrofnih mokriščih in odprti krajini. Naša gnezdišča so bogato obrasla z obrežnim vodnim rastlinjem, ki ji daje kritje.
Kostanjevka (<i>Aythya nyroca</i>)	Kostanjevka je gnezdilka plitvih vodnih teles z obsežnimi sestoji potopljenih in plavajočih vodnih rastlin. Eden od pritiskov na vrsto je vnašanje nemira v njeno življenjsko okolje zaradi lova (Bordjan, 2019e).
Beločela gos (<i>Anser albifrons</i>)	v Sloveniji redno prezimuje. Hrani se na travnikih in njivah, prenočuje pa na odprtih vodnih površinah (Naravovarstveni atlas, 2022).
Belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	Svoja ogromna gnezda naredi na velikih drevesih (bukve, hrasti), redkeje na skalnih policah. Gnezdo lahko uporablja več let zaporedoma. Par si je zvest celo življenje, z dvorjenjem pa prične že decembra. Njegova prehranjevališča so lahko do 10 km oddaljena od gnezda, ki je praviloma blizu gozdnega roba. Prehranjuje se z ribami, ki jih bodisi aktivno lovi bodisi pobira nasedle in umirajoče, z vodnimi pticami, sesalci, mrhovino ali pa s plenim, ki ga ukrade drugim ujedam (kleptoparazit). Je stalnica,

Vrsta/HT	Značilnosti
	mladiči si po osamosvojitvi poiščejo svoj teritorij. Ogrožajo ga motnje v času gnezdenja (Naravovarstveni atlas, 2022).
Ribji orel (<i>Pandion haliaetus</i>)	Gnezdi na drevesih v bližini sladkovodnih jezer. Hrani se z ribami in vodnimi ptiči. V Sloveniji je pogosto opažen med selitvijo v solinah, ob rekah, ribnikih in jezerih (Naravovarstveni atlas, 2022).
HT 3150 – Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez <i>Magnopotamion</i> ali <i>Hydrocharition</i>	Gre za prostoplavajoče združbe, ki pokrivajo plitve stoječe vode, bogate s hranili. Kjer ni strnjenege pokrova plavajočih rastlin, uspevajo zakoreninjene podvodne vrste. Voda lahko pogosto usahne in takrat se pojavijo kopenske oblike vodnih rastlin. Habitatni tip se pojavlja predvsem v mrtvih rokavih nižinskih rek, ribnikih in gramoznicah. V Sloveniji je pogostejši v V delu države. Ogrožajo ga spreminjanje vodnega režima (upadanje nivoja vode) na velikih rekah zaradi gradnje hidroelektrarn, onesnaževanje z gnojili in pesticidi ter intenzivni ribolov in ribogojstvo (odstranjevanje vodnega rastlinja, vnos tujerodnih rastlinojedih vrst rib).
HT – 3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculion fluitantis</i> in <i>Callitricho-Batrachion</i>	Ta habitatni tip se razvije v vodi s počasnim do srednje hitrim tokom, zmerno bogati s hranili, na drobnoznatem dnu. Večina rastlin je zakoreninjenih. Razvijajo lahko več metrov dolge poganjke, ki v ugodnih pogojih tvorijo gosto plast od dna do vodne gladine. Zaradi prosojne (čiste) vode in majhne globine je običajno presvetljenost zadostna vse do dna. Ob nizkem vodostaju so deli rastlin na površini vode ali nad njo. Habitatni tip je v Sloveniji splošno razširjen predvsem v spodnjem toku razmeroma naravnih vodotokov. V številnih rekah in potokih manjka ali je nepopolno razvit zaradi neprimernih abiotičnih dejavnikov (hitrost toka, zgradba sedimenta in struge, zasenčenost struge, onesnaženje). Ogrožajo ga onesnaževanje vode, gradnja hidroenergetskih objektov, košnja ali obdelovanje do roba struge, krčenje obrežne in vodne vegetacije (npr. zaradi ribolova) in poraslost s tujerodnimi vrstami.
HT – 1120 Podmorski travniki s pozejdonovko (<i>Posidonium oceanicae</i>)	Podmorski travniki s pozejdonovko rastejo na sedimentni podlagi v različnih globinah (praviloma med 10 in 20 m, lahko tudi do 40 m), praviloma v infralitoralju, odvisno od prosojnosti vode in strukture tal. Pozejdonovka je izrednega pomena kot bivališče, prehranjevališče in skrivališče za morske organizme, tako sesilne, kot tudi tiste, ki se gibljejo. Proizvaja kisik, zmanjšuje erozijo in upočasnjuje turbulenco vode pri valovanju. Zaradi dodatnega usedanja organskega materiala so podmorski travniki razmeroma bogati s hranili. V Sloveniji se ta habitatni tip pojavlja le na eni lokaciji pri Žusterni, ki je hkrati tudi edina v Tržaškem zalivu in zahodni Istri. Zaenkrat je habitatni tip stabilen, vendar zaradi svoje omejene razširjenosti občutljiv na potapljanje, ribarjenje, kočarjenje, spremembe substrata ali kemijskofizikalnih lastnosti vode in kakršnekoli širitve bližnje ceste.
HT – 3240 Alpske reke in lesna vegetacija s sivo vrbo (<i>Salix eleagnos</i>) vzdolž njihovih bregov	Lesnata vegetacija s sivo vrbo uspeva na prodnati podlagi. Na strmih ali visokih bregovih se pojavlja neposredno ob vodi, na bolj položnih pa vmesni pas pogosto zasedajo združbe zelatih rastlin. Kljub bližini vode je za habitatni tip značilna pogosta suša. Z vodo je zalit le ob zelo visokih vodah, ki prinesejo vanj droben pesek in mulj, ta pa se odlaga v manjših kotanjah med vegetacijo. Zaradi večinoma hladnega toka zraka vzdolž rek so vrbišča hladnejša od okolice. Pri nas se pojavljajo ob rekah in potokih, ki izvirajo v Julijskih Alpah, Karavankah in Kamniško-Savinjskih Alpah. Ogrožajo jih izkoriščanje proda, izgradnja hidroelektrarn oziroma zajezev za druge namene.
HT 91F0 – Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>),	To so tipični nižinski obrečni gozdovi, ki sledijo združbi bele vrbe, vendar rastejo na tleh, kjer je nivo podtalnice nižji. Pojavljajo se ob večjih rekah. Tla so nerazvita (rečni nanosi) in poplavljeni le ob visokih vodah. Drevesne vrste zastopajo zlasti dob, dolgopecljati in poljski brest, veliki in ostroplodni javor. Zaradi raznovrstnih vplivov se je pri nas ohranilo le malo sestojev trdolesne loke (ob Muri in Dravi). Ogrožajo jih hidroreregulacije, urbanizacija, izsekovanje, na bolj sušnih predelih rastišča pa tudi širjenje robinije (Naravovarstveni atlas, 2022).

Vrsta/HT	Značilnosti
vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>)	

3.9.1 PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ (SUŠ, POPLAV) NA KJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU

Poglavje v nadaljevanju je povzeto po *Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami* (Uradni list RS, št. 44/02 in 57/09 – ReNPVNDN).

3.9.1.1. POPLAVE

Na vseh petih porečjih v Sloveniji se manjše poplave dogajajo vsako leto. Za Slovenijo so značilni štiri tipi poplav: nižinske in hudourniške poplave, poplave na kraških poljih in poplave morja. Poplavno ogroženih je prek 300.000 ha površin, največ je ozkih dolinskih tal vzdolž hudourniških grap. Večje in obsežnejše poplave lahko pričakujemo na 94.000 ha površin. Najobsežnejša poplavna območja so v nižinsko-ravninskih predelih severovzhodne in subpanonske Slovenije ter v predalpskih dolinah in kotlinah, ki odmakajo šavrinsko gričevje in hribovje. Najnižje obrečne ravnice ob Lendavi, Muri in Ščavnici prekrivajo obsežna poplavna območja. Prav tako je Drava pod Mariborom obdana s prostranim poplavnim svetom, na široko poplavlja kmetijsko zemljo tudi vsi njeni pritoki, še zlasti Pesnica, Polskava in Dravinja. Vzhodna in osrednja Dolenjska z Belo krajino imata več manjših poplavnih območij ob Kolpi, Krki, Temenici, Mirni in ob njihovih pritokih. Ljubljansko barje, ki je na meji med alpskim in dinarskim gorskim sistemom, je najobsežnejše poplavno območje. Katastrofalne poplave ogrožajo južni del Ljubljane ter del Celja, Laškega, Krškega, Slovenj Gradca, Murske Sobote, Železnikov, Škofje Loke, Litije, Grosuplja, Kočevja in mnoga druga naselja. Analize statističnih podatkov kažejo trend povečevanja pretokov voda na slovenskih rekah, zato mnogi dosednji ukrepi za zaščito pred visokimi vodami ne ustrezajo več, zaradi česar se povečuje poplavna ogroženost.

3.9.1.2. ZEMELJSKI PLAZOVI, USADI, PODORI

V Sloveniji je plazenje tal zelo pogosto, dogaja se na približno eni tretjini njenega ozemlja. Razlikuje se glede na hitrost in globino. Plazovite površine sestavljajo labilna in pogojno stabilna zemljišča, ki običajno plazijo ob veliki namočenosti tal ali zaradi neustreznih posegov v prostor, ki porušijo obstoječe ravnovesje zemljin. V Sloveniji najdemo zemeljske plazove skoraj povsod, razen na območju primorskega in dolenjskega krasa. Ne pojavljajo se v pretežnem območju karbonatnih alpsko-dinarskih grebenov in na planotah. Prav tako tudi ne v debelozrnatih prodnatih in morenskih nanosih v dolinah Soče, Save, Savinje, Drave in Mure. Najbolj pogosti so zemeljski plazovi v permokarbonskih, glinastih in grafitoidnih skrilavcih v osrednjih Karavankah od Rateč do Jezerskega, v Posavskem hribovju od Kresnic do Sevnice, med Kočevjem in Brodom na Kolpi in tudi v škofjeloškem hribovju do Idrije. Tudi v paleozojskih glinastografitnih in sljudastokloridnih skrilavcih Jezerskega in okoli Črne na Koroškem so pogosti nevarni plazovi. Prav tako so lahko veliki in nevarni plazovi na staroterciarnem flišu na območju od Solkana do Razdrtega in od Črnega Kala do Rakitovca v Istri. Zelo nevarni so tudi plazovi v oligocenski sivici na Gorenjskem, v Posavskem hribovju, v Celjski kotlini in okrog Ormoža ter plazovi v miocenskih in panonskih glinah, ki so v okolici Kamnika, na severnem vznožju Gorjancev, okoli Krškega, Podčetrka, Tuhinjske doline ter Goriškega, Haloz, Dravinjskih in

Slovenskih goric. V Sloveniji so pogosti tudi kamniti plazovi, med katerimi so najnevarnejši skalni podori. Usadov je največ v vzhodni in severovzhodni Sloveniji. Za subpanonske usade je značilno, da so preperelinski in trgajo predvsem preperelino, včasih le pedološko odejo ali celo samo travno rušo. Usadi se najraje trgajo na travnikih in sadovnjakih, med katerimi so njive in vinogradi, od koder se steka več padavinske vode, kar travna pobočja dodatno obteži. Gospodarjenje oz. izraba zemljiških površin na ogroženih območjih je seveda možna, vendar le pod določenimi pogoji.

3.9.1.3. EROZIJA

Dosedanje raziskave so pokazale, da se erozijski procesi v Sloveniji odvijajo na skoraj 9.000 km² ali na 44 % njene površine. Nad 4.000 km² teh površin je na hudourniških območjih, ki jih brazda nad 10.000 hudourniških strug. Na teh površinah je spiranje in odplavljanje erozijskega materiala ter zasipavanje rodovitnih zemljišč z jalovimi naplavinami večje, od obnove rodovitnih tal. Zaradi erozije je močno prizadetih okoli 30.000 ha površin, od tega odpade tretjina vseh površin na odprta žarišča globinske ali bočne erozije ter na območja udorov in usadov.

3.9.1.4. SUŠA

Suša je v širšem pomenu besede dalj časa trajajoče pomanjkanje vode, do katerega pride iz različnih vzrokov. Na podlagi analiz podatkov za obdobje od 1961 do 1999 leta, je mogoče z zanesljivostjo trditi, da so v pretežnem delu Slovenije padavine v vegetacijskem obdobju dobro razporejene. Pomanjkanje dežja za kmetijske rastline v vegetacijskem obdobju je prisotno le v Primorju in Prekmurju. Pojavljajo se poznopoletne relativne suše in poznozimske oz. zgodnjepomladanske suše. V naravnem okolju v Sloveniji so suše izjemno redke, drugače pa je pri kulturnih rastlinah, še posebno tam, kjer je izbor kulture neustrezen glede na kamninsko osnovo, vrsto in debelino prsti ter splošne padavinske razmere. Vse suše so povezane z razširitvijo subtropskih anticiklonov nad Sredozemljem in južno Evropo, pomanjkanje padavin pa še stopnjujejo severni fenski vetrovi, ko na severni strani Alp dežuje ali sneži, na južni strani pa pihajo suhi in topli vetrovi.

4 PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH (TRAJNIH IN ZAČASNIH) IN NJIHOVI PRESOJI

4.1 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA ALI S PLANOM NAČRTOVANEGA POSEGA V NARAVO NA VARSTVENE CILJE POSAMEZNIH VAROVANIH OBMOČIJ IN NJIHOVO CELOVITOST TER POVEZANOST, VKLJUČNO S KUMULATIVNIMI VPLIVI

NUV III je strateški načrt zaradi česar vrednotenje vpliva izvedbe načrta na posamezne kvalifikacijske vrste, habitatne tipe ter varovana območja narave ni mogoče. Pomembno je tudi opozoriti, da NUV ne podaja ocene izvedljivosti programa ukrepov v sklopu ocene verjetnosti doseganja okoljskih ciljev na vodna telesa, prav tako nekateri ukrepi niso finančno ovrednoteni. Posledično obsega pozitivnih vplivov izvede ukrepov oz. dejanskega doprinosa posameznih ukrepov k doseganju ciljev NUV III ni mogoče v celoti predvideti.

NUV III v Programu ukrepov upravljanja voda kot temeljne »a« ukrepe povzema ukrepe, ki izhajajo iz izvajanja slovenske zakonodaje in ukrepov skupne vodne politike ter iz predpisov, s katerimi so bila v slovenski pravni red prenesena določila vodne direktive in direktiv, navedenih v prilogi VI vodne direktive (*Direktiva o kopalnih vodah (76/160/EGS)*; *Ptičja direktiva (79/409/EGS)*, *Direktiva o pitni vodi (80/778/EGS)*, *kakor je bila spremenjena z Direktivo (98/83/ES)*, *Direktiva o večjih nesrečah (SEVESO) (96/82/ES)*, *Direktiva o presoji vplivov na okolje (85/337/EGS)*, *Direktiva o blatu iz čistilnih naprav (86/278/EGS)* *Direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS)*, *Direktiva o fitofarmaceutskih sredstvih (91/414/EGS)*, *Nitratna direktiva (91/676/EGS)*, *Habitatna direktiva (92/43/EGS)*, *Direktiva o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja (96/61/ES)*).

Temeljne »a« ukrepe smo vrednotili na način, da smo omilitvene ukrepe podali samo v primeru ko je mogoče na podlagi Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20) in podzakonskih aktov, ki iz njega izhajajo, dopolniti oz. nadgraditi aktivnosti izhajajoče iz temeljnih »a« ukrepov tako, da odpravljajo prepoznane pravne, upravne, administrativne ali strokovno raziskovalne vrzeli z namenom doseganja okoljskih ciljev NUV. Hkrati smo vse temeljne »a« ukrepe upoštevali pri vrednotenju kumulativnih vplivov z NUV III načrtovanih ukrepov.

Za temeljne »a« ukrepe: *1ETa – Dajatve za obremenjevanje voda (ekonomski ukrep)*, *2ETa – Ukrepi cenovne politike za gospodarno rabo pitne vode*, *4ETa – Ocena povračila finančnih stroškov izvajanja storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode*, *ON9a – Obvladovanje nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi (SEVESO III direktiva)*, *ON11a – Ukrepi za varstvo pred onesnaževanjem zaradi nesreč pri prevozu nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu – načrti zaščite in reševanja*, *ON15a – Ukrepi v zvezi z rabo kemikalij in biocidov*, *ON17a – Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja voda zaradi ribiške in ribogojске prakse*, *ON18a – Ukrepi znotraj neposrednih plačil kmetijske politike*, *ON19a – Ukrepi v zvezi z omejevanjem fosfatov in drugih fosforjevih spojin v gospodinjskih detergentih za pranje perila in strojno pomivanje posode*, *ON20a – Sistem ravnanja z odpadki*, *OPZ1.1a – Vodovarstvena območja*, *OPZ1.2a – Nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz*

kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima, OPZ2a – Zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v odvisnosti od vode na območjih Natura 2000, OPZ3a – Ukrepi na območjih kopalnih voda, OS1a – Program temeljnih ukrepov za ublažitev škodljivih vplivov na stanje vodnih teles zaradi odstopanj od okoljskih ciljev, OS2a – Vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema okolja, OS3.1a – Izdelava načrta upravljanja z morskim okoljem, OS4a – Preprečevanje in sanacija okoljske škode in odgovornost zanj, OS5.1a – Presoja vplivov na okolje – vpliv na stanje voda, OS5.2a – Program temeljnih ukrepov, sprejetih v zvezi s čezmejno presojo vplivov na okolje, OS9a – Inšpekcijski nadzor nad obremenjevanjem voda, OS11a – Zdravstveno ustrezna pitna voda, R1a – Sistem podeljevanja vodnih pravic, R3a – Omejitve, prepovedi in pogoji rabe voda, R4a – Sistem oskrbe s pitno vodo, R5a – Vzpodbujanje učinkovite in trajnostne rabe vode, R6a – Zagotavljanje nadzora nad umetnim napajanjem ali bogatenjem vodnih teles podzemne vode ocenjujemo, da njihova izvedba zaradi njihove ekonomske, upravno tehnične narave ne bo imela neposrednih, posrednih, kumulativnih in sinergijskih negativnih vplivov na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe ter na zavarovana območja, ki bi se jih dalo omiliti z ukrepi NUV III (ocena A).

Vpliv temeljnih »a« ukrepov HM1a – Ukrepi, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah, HM2a – Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega stanja voda, pri proizvodnji električne energije v malih hidroelektrarnah, HM7a – Ukrepi za zagotavljanje prehodnosti za ribe preko prečnih objektov, HM8a – Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega stanja voda, vezano na hidromorfološke obremenitve, BI1.2a – Monitoring tujerodnih vodnih organizmov, ON1.1a – Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE, ON1.2a – Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000, ON1.3a – Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode na območju izven meja, ON1.5a – Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode, ON2a – Ravnanje z blatom iz komunalnih čistilnih naprav, ON3a – Varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Nitratna direktiva), ON4a – Ukrepi s področja varovanja voda pred onesnaževanjem s fitofarmaceutskimi sredstvi, ON5a – Ukrepi s področja varovanja voda pred onesnaževanjem s hranili in fitofarmaceutskimi sredstvi iz kmetijskih in drugih virov ob površinskih vodah, ON7.1 a – Preprečitev in zmanjšanje onesnaževanja okolja iz dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, ON7.2a – Preprečitev in zmanjševanje onesnaževanja okolja iz drugih naprav, bo zaradi manjšanja hidromorfoloških, hidroloških in kemijskih pritiskov na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe ter zavarovana območja pozitiven (ocena A).

Temeljne »a« ukrepe HM1.1a – Ukrepi, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala na regulacijah in visokovodnih zadrževalnikih, OS3.2a – Izdelava načrtov upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja, OS6a – Monitoring površinskih in podzemnih voda, U1a – Varstvo pred škodljivim delovanjem voda, U2a – Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, U3a – Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč vrednotimo v nadaljevanju.

Z NUV III so načrtovani temeljni ukrepi »b«, ki dopolnjujejo oz. nadgrajujejo aktivnosti izhajajoče iz temeljnih ukrepov »a« in odpravljajo prepoznane pravne, upravne, administrativne ali strokovno raziskovalne vrzeli z namenom doseganja okoljskih ciljev NUV. Kjer prepoznane vrzeli niso povezane z doseganjem ciljev NUV, temeljni ukrepi »b« niso predvideni. Dopolnilni ukrepi za doseganje dobrega stanja (DUDDS) so predvideni zgolj za vodna telesa (VTPV in VTPodV), kjer se ocenjuje, da

okoljski cilji do leta 2027 ne bodo doseženi kljub izvajanju temeljnih ukrepov. V pričujoči CPVO so vrednoteni vsi tako temeljni »b« ukrepi kot dopolnilni ukrepi za doseganje dobrega stanja (DUDDS).

Za temeljne »b« ukrepi in nekatere ukrepe DUDDS: *1ETb2 Namenskost sredstev, zbranih z datjavami za obremenjevanje voda v sredstva za upravljanje z vodami, HM2b Posodobitev pogojev za podeljevanje podpor za proizvodnjo električne energije v malih hidroelektrarn, ON7b2 Tehnične smernice za izvedbo objektov za ponikanje pri posrednem odvajanju odpadnih voda, ON17b Prilagoditev izvajanja ribiške in ribogojске prakse, OPZ1.2b Okrepitev in pospešitev aktivnosti pri sprejemanju predpisov o določitvi in zaščiti vodovarstvenih območij, OPZ2b Določitev elementov stanja podzemne vode, ki se nanašajo na ekosisteme, ki so neposredno odvisni od podzemne vode, OS2.1b Povezovanje podatkov o upravljanje voda v skupno platformo e-MOP v okviru digitalizacije, OS2.2b Migracija in nadgradnja informacijskega sistema za spremljanje gospodarskih javnih služb varstva okolja, R6b2 Vpeljava spodbud za geotermalne pare vrtin in drugi ukrepi za ustavljanje negativnih trendov v termalnih vodonosnikih, R6b3 Vključitev smernic s področja voda v postopek za pridobitev rudarske pravice, 1ETb2 Namenskost sredstev, zbranih z datjavami za obremenjevanje voda v sredstva za upravljanje z vodami, DUDDS26 Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva osuševanja zemljišč na stanje voda, DUDDS2 Ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja voda s hranili v kmetijstvu, DUDDS23 Dopolnilni ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja površinskih in podzemnih voda s fitofarmacemtskimi sredstvi v kmetijstvu, DUDDS27 Priprava predloga aktivnosti za vodna telesa površinskih voda v slabem stanju zaradi onesnaževanja voda, DUDDS28 Priprava predloga ukrepov za reševanje problemov v kakovosti vode zaradi povišanih koncentracij sulfata, DUDDS30 Priprava načrta aktivnosti za izboljšanje stanja za vodna telesa, za katera je bil zaznan trend slabšanja stanja ocenjujemo, da njihova izvedba zaradi njihove ekonomske, upravno tehnične narave ne bo imela neposrednih, posrednih, kumulativnih in sinergijskih negativnih vplivov na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe ter na zavarovana območja (ocena A).*

V PU NUV III je pri večjem številu ukrepov (*HM1.1b – Analiza izvajanja ukrepov, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala, HM7b – Določitev prioritet za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na prečnih objektih, HM8b3 – Nadgradnja izvajanja presoj vplivov novih posegov na stanje voda v postopkih pridobitve vodnega soglasja ali mnenja, HM8b4 – Proučitev problematike rečnega sedimenta z vidika doseganja dobrega stanja voda, BI1.1b – Izdelava tehničnih smernic za vzrejne objekte za vodne organizme, OS3.2b4 – Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda, DUDDS1 – Izvedba ukrepov za vzpostavitev prehodnosti za ribe preko prečnih objektov (izgradnja ribjih prehodov), DUDDS4 – Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda, DUDDS5.2 – Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda (izvedba obnov ali revitalizacij), HM1a – Ukrepi, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah, U1a – Varstvo pred škodljivim delovanjem voda, U2a – Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, U3a – Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč) navedeno, da se upoštevajo podrobnejše naravovarstvene usmeritve, ki pa jih za NUV III ne načrtuje. Za to naj se ob upoštevanju mnenja ZRSVN št. 3563-0014/2022-2 NUV III dopolni z naravovarstvenimi usmeritvami, ki bodo omogočile hitrejšo pripravo in izvedbo posameznega ukrepa. Pri tem naj se opis ukrepa U1a – Varstvo*

pred škodljivim delovanjem voda dopolni z zahtevo po upoštevanju naravovarstvenih usmeritev (ocena C).

Spremembe bioloških obremenitev

NUV III prepoznava invazivne tujerodne vrste (ITV) kot eno večjih bioloških obremenitev voda, ki bo v luči podnebnih sprememb tudi vse večja. Problematiko spremljanja in širjenja invazivnih tujerodnih vrst načrt povzema s temeljnima ukrepoma »a«, ki se že izvajata na podlagi predpisov *BI1.1a – Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vodnih vrst* in *BI1.2a – Monitoring tujerodnih vodnih organizmov*. V ukrepu »b« *HM1.1b – Analiza izvajanja ukrepov, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala* je predvidena priprava predloga podrobnejših potencialnih ukrepov za posamezen MPVT/UVT. Z ukrepi tega nabora bo mogoče doseči maksimalen ekološki potencial vodnih teles. Eden od pomembnih vidikov zagotavljanja ekološkega potenciala je zagotavljanje vzdolžne povezljivosti vodotokov z vzpostavljanjem prehodov preko prečnih objektov (Cote in sod., 2009; Allan in sod. 2021). Prav prečne prepreke lahko predstavljajo enega izmed načinov preprečevanja širjenja ITV vzdolž vodotokov s čimer njihovi škodljivi vplivi gorvodno izostajajo. Vnos novih vrst v ekosistem lahko privede do medvrstne kompeticije, križanja ali zmanjšane viabilnosti lokalnih populacij kvalifikacijskih vrst, katerih stanje se lahko posledično poslabša (Kiruba-Sankar in sod, 2018; Bolpagni, 2021). Tujerodne vrste so lahko predstavljajo tudi vektor za širjenje bolezni (Crowl in sod., 2008). V preteklosti je že bil identificiran pogin kvalifikacijskih vrst vrst rakov (npr. koščaka (*Austropotamobius torrentium*)) zaradi račje kuge, ki je preskočila iz invazivnega signalenga raka (*Pacifastacus leniusculus*), severnoameriške vrste rakov, vnesene v naravo zaradi naselitve in tržnega povpraševanja (Govedič, 2006). Tudi rastlinske invazivne tujerodne vrste ogrožajo avtohtono rastlinje obrežnega pasu (Greber in sod., 2008). NUV III mora zato znotraj ukrepa HM1.1b predvideti aktivnost: priprava Ocene tveganja za selitev tujerodnih (invazivnih) vrst po vodotokih in morju ter predvideti ustrezne ukrepe za prilagajanje na tovrstne posledice. Rezultat te aktivnosti se nato poveže z *HM7b – Določitev prioritet za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih*; ter dodatnima ukrepoma *DUDDS1 – Izvedba ukrepov za vzpostavitev prehodnosti za ribe preko prečnih objektov (izgradnja ribjih prehodov)* in *DUDDS5.2 – Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda (izvedba obnov ali revitalizacij)*. Za ustrezno izvedbo spremljanja tujerodnih vodnih organizmov je v ukrepu *BI1.2a – Monitoring tujerodnih vodnih organizmov*, potrebno upoštevati tudi Strokovne podlage za obvladovanje močno razširjenih invazivnih tujerodnih vrst pripravljene s strani ZRSVN ter seznam EU, skladno z Uredbo (EU) št. 1143/2014. Ukrep *OS6a – Monitoring površinskih in podzemnih voda* naj se razširi tako, da vzpostavi prenos podatkov o ITV pridobljenih ob spremljanju ekološkega stanja površinskih voda z ZRSVN. Problematiko ITV se naj vključi tudi v ukrep *OS3.2b5 Informiranje in izobraževanje strokovne in splošne javnosti o upravljanju voda*. Z naštetimi omilitvenimi ukrepi se bo ustrezno omilili neposredne, posredne ter kumulativne negativne vplive invazivnih tujerodnih vrst (ocena C).

Spremembe hidromorfoloških obremenitev

Protipoplavni ukrepi predstavljajo eno večjih hidromorfoloških obremenitev in s tem enega večjih pritiskov na dobro stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Prihaja do izgube struktur habitata ali habitata posameznih kvalifikacijskih vrst, zmanjšajo se lahko površine kvalifikacijskih habitatnih tipov,

poveča se fragmentacija vodnega prostora (Schmutz, in Sendzimir, 2018). Umeščanje protipoplavnih ukrepov in omilitev njihovih vplivov nista sistemsko urejena. Večje oz. celovite protipoplavne ureditve, se lahko načrtujejo preko načrta za zmanjševanja poplavne ogroženosti (NZPO) in izvajajo preko DPN. S čimer je presoja vplivov na naravo izvedena v okviru postopka CPVO. Problematične so lahko protipoplavne ureditve, ki izhajajo iz hidrološko-hidravličnih študij (HHS) narejenih za zagotavljanje poplavne varnosti manjših območij. V kolikor so ti protipoplavni ukrepi zajeti in prikazani v okviru OPN (so strokovna podlaga za širitev stavbnih zemljišč) so morebitni pomembni negativni vplivi prepoznani v okviru postopka CPVO za posamezen OPN, s čimer je zagotovljeno, da ne njihova izvedba ne povzroči bistvenih negativnih vplivov. Ker problematika ni sistemsko naslovljena in se v okviru samega načrtovanja protipoplavnih ukrepov ne upošteva drugih režimov je detekcija tovrstnih vplivov v fazi načrtovanja (npr. izdelava HHS, katerih protipoplavni ukrepi niso preneseni v OPN) pogosto zamujena in se obravnava šele na nivoju podajanja naravovarstvenih pogojev na izvedbenem nivoju, ko je iskanje alternativnih rešitev brez vračanja v začetno fazo načrtovanja zelo omejeno. Posledica je zelo velika verjetnost, da se kumulativnih vplivov ne ovrednoti pravilno. Ker gre za izvajanje področne zakonodaje, ki (v tem delu) ne sodi pod okrilje NUV, celostno naslavljanje problematike preko programa ukrepov NUV ni možno. Problematiko je potrebno sistemsko nasloviti v okviru priprave NZPO. Zaradi pridobivanja ustreznih (pilotnih) rešitev naj se na način, ki predvideva celovito načrtovanje protipoplavnih ukrepov na celotnem porečju, s prednostno uporabo ekosistemskih in negradbenih ukrepov dopolni ukrep *OS3.2b4 – Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda* Hkrati je potrebno ukrepe *U1a – Varstvo pred škodljivim delovanjem voda in vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč*, *U3a – Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč ter temeljnega ukrepa »b« OS3.2b4 – Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda* dopolniti na način ki zahteva upoštevanje varstvenih režimov varovanja varovanih območij narave. (ocena C)

Na velikost vpliva protipoplavnih ukrepov vpliva tudi način njihove izvedbe. »Trdi« protipoplavni ukrepi vodijo v izgubo habitata kvalifikacijskih vrst in slabšanje stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov. V ukrepu *OS3.2b4 – Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda* bi bilo zato treba večji poudarek nameniti izvajanju ekosistemskih in negradbenih protipoplavnih ukrepov (renaturacije vodotokov, zaščita razlivih površin s prilagajanjem rabe tal). Ob zagotovljeni poplavni varnosti takšni ukrepi vodijo v boljše stanje kvalifikacijskih vrst in kvalifikacijskih habitatnih tipov, boljše delovanje ekosistemov, predstavljajo pa tudi del biokoridorjev. Za ustrezno omilitev neposrednih, posrednih in kumulativnih vplivov izvedbe ukrepa *OS3.2b4* je le tega potrebno povezati z rezultati ukrepa *HM8b3 – Nadgradnja izvajanja presoj vplivov novih posegov na stanje voda v postopkih pridobitve vodnega soglasja ali mnenja* (nadgradnja usmeritev) ter z zbirko sonaravnih ureditev ki nastaja kot rezultat projekt IP LIFE Natur.SI. Pri tem se predvidi tudi izobraževanje prostorskih načrtovalcev, načrtovalcev in izvajalcev vzdrževalnih del o pravilni izvedbi sonaravnih ureditev vodotokov z navezavo na ukrep *OS3.2b5 Informiranje in izobraževanje strokovne in splošne javnosti o upravljanju voda*. Za izboljšanje stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov podajamo tudi priporočilo da v NUV III se predvidi nov »b« ukrep, ki bo naslovil prepoznane pravne vrzeli pri pripravi in izvajanju sanacijskih programov ter letnih programov vzdrževalnih del na način da se bodo lahko izvajali tudi ukrepi ohranjanja in izboljšanja hidromorfološkega stanja vodotokov.

Glavni vplivi (Schmutz in Sendzimir, 2018) izgradnje pregrade so:

- Zmanjšana vzdolžna in prečna prehodnost vodotoka, ki vodi v fragmentacijo populacij nekaterih vodnih nevretenčarjev in reofilnih vrst rib, kar lahko pripelje do lokalnega izumrtja posameznih vrst.
- Moten transport sedimenta in hranil. Upočasnen vodni tok ne plavi rečnih usedlin večjih premerov, ki tvorijo pomembne strukture v habitatu bentoških nevretenčarjev in drstišča rib. Posledično se na dolvodnih odsekih zaradi zmanjšanega plavljenja sedimentov zmanjšajo tudi količine substrata (gramoz, prod), ki litofilnim drstnicam predstavlja drstni substrat (Bric in sod., 2015).
- Zamuljenje akumulacije. Zapolnijo se intersticialni prostori na rečnem dnu, bistveno se osiromaši intersticialna favna in spremeni se stopnja povezanosti vodotoka s podtalnico. Dolgoročno zaradi zamuljenosti pride do padca podtalnice. Ogroženi so tisti habitatni tipi, ki so vezani na primerno visok vodostaj podtalnice (gozdovi na ravninah, mokrišča).
- Zmanjšana heterogenost mikrohabitata je posledica odlaganja sedimenta manjših premerov v akumulaciji, kar dolgoročno poenoti substrat v akumulaciji. Mozaik mikrohabitata se spremeni v en prevladujoči tip mikrohabitata.
- Sprememba struge vodotoka dolvodno. Dolvodno od visoke pregrade se poglobi rečna struga. Glede na način upravljanja s sedimentom majhnih premerov (mulja) v akumulaciji lahko pride do močno povečanega plavljenja le tega, kar povzroči njegovo odlaganje v dolvodni strugi. Tudi dolvodno prihaja do občasnega zamuljenja intersticialnih prostorov. Možen je vpliv na drstišča litofilnih drstnic.
- Spremenijo se vodni režim in vrednosti fizikalno kemijski parametrov vode. Nihanja vodostaja ne sledijo več naravni dinamiki, temveč so posledica upravljanja s količino vode z namenom proizvodnje električne energije. V akumulaciji se vodni stolpec temperaturno razsloji. Ob poletu pregretyh vrhnjih plasteh se hladna voda zadržuje ob dnu akumulacije. V njej zavladajo hipo(an)oksične razmere.

Z ukrepom NUVIII *DUDDS1* – *Izvedba ukrepov za vzpostavitev prehodnosti za ribe preko prečnih objektov (izgradnja ribjih prehodov)* se načrtuje povečanje vzdolžne prehodnosti vodotokov. Pri tem je potrebno nadaljevati z odstranjevanjem pregrad, ki nimajo več funkcije. S čimer se bo izboljšalo stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov (ocena C).

Za izboljšanje hidromorfološkega stanja vodotokov in s tem stanja vrst, habitatnih tipov in območij z naravovarstvenim statusom je potrebno z ukrepom *OS3.2b4* – *Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda* zagotoviti celovito in sistemsko načrtovanje odkupov zemljišč, ki se jih prepusti zaraščanju in lateralnemu delovanju vodotoka z namenom doseganja izvirnega hidromorfološkega stanja vodotokov (ocena C).

Spremembe podnebnih pritiskov na vodne organizme

Podnebje v Sloveniji se spreminja. V opazovalnem obdobju 1961–2011 se je količina pomladanskih in poletnih padavin se je zmanjšala za 10–15 %. Višina snežne odeje se je, kljub povečanju količine zimskih padavin, zmanjšala za približno 55 %. Srednji pretoki rek se zmanjšujejo in največji upad je zaznan spomladi in poleti, kar izhaja iz zmanjšanja snežne odeje in zmanjšanja količine padavin v teh letnih časih. (Bertalanič in sod., 2018). Z zmanjševanjem pretokov prihaja do fizikalno kemijskih

sprememb z življenjskem okolju vodnih organizmov. Viša se temperatura vode, niža se nasičenost s kisikom. Zaradi manjših količin vode postajajo vodna okolja bolj občutljiva na eutrofikacijo (Allan in sod., 2021). Navedeno naj se upošteva pri dopolnitvi ukrepa *U2b – Povečevanje odpornosti porečij na pomanjkanje vode in sušo* ali ukrep *R1b1 – Sistem za podporo odločanju o rabi*. S stresnimi testi odpornosti izbranih vodotokov na sušo se mora ugotoviti njihovo odpornost in dolgoročno ustrezno prilagoditi različne rabe voda. Posebno pozornost je potrebno nameniti odvajanju odpadnih voda v vodotoke ter preveriti sposobnost sprejemanja odpadnih voda v času njihovih najnižjih vodostajev. Vpliv sprememb podnebnih pritiskov na vodne organizme ocenjujemo z oceno C.

Spremljanje stanja površinskih in podzemnih voda in nadzor

Spremljanje in vrednotenje ekološkega stanja voda poteka v skladu z vodno direktivo (Direktiva 2000/60/ES), *Uredbo o stanju površinskih voda* (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16 in 44/22 – ZVO-2) in *Pravilnikom o monitoringu stanja površinskih voda* (Uradni list RS, št. 10/09, 81/11, 73/16 in 44/22 – ZVO-2) na vodnih telesih, določenih s *Pravilnikom o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda* (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18). Stanje podzemnih voda se ugotavlja skladno z *Uredbo o stanju podzemnih voda* (Uradni list RS, št. 25/09, 68/12, 66/16 in 44/22 – ZVO-2) in *Pravilnikom o monitoringu podzemnih voda* (Uradni list RS, št. 31/09 in 44/22 – ZVO-2). Mreža vzorčnih mest zadošča za ugotavljanje stanja po področni zakonodaji, spregleda pa posamezne pritiske, ki lahko neposredno, posredno in kumulativno negativno vplivajo na stanje narave. Z ukrepoma *OS3.2b1 – Preveritev določitve in razvrstitve vodnih teles površinskih voda* in *OS3.2b2 – Preveritev določitve vodnih teles podzemnih voda* je predvidena analiza ustreznosti mreže vzorčnih mest in parametrov ugotavljanja stanja v državnem monitoringu površinskih in podzemnih voda. Za izboljšanje poznavanja vodnih teles je potrebno sodelovanje z najširšim naborom deležnikov (ZRSVN, upravjalci zavarovanih območij). Mrežo vzorčnih mest se prilagodi v skladu z rezultati analize. Z ukrepoma se bo izboljšalo poznavanje pritiskov na posamezna vodna telesa, kar bo omogočilo ustrezno ukrepanje

Ukrep *OS9b – Usmeritev inšpekcijskega nadzora* nadzor usmerja na vodna telesa v slabem stanju oziroma na vodna telesa, kjer se ocenjuje, da cilji ne bodo doseženi. Ukrep ne deluje preventivno in ne zaznava povečanja pritiskov na dobro stanje voda in s tem tudi narave na vseh vodnih telesih. Z usmerjanjem inšpekcijskega nadzora tudi na vodnih telesih v dobrem stanju in posegov z že podeljenimi vodnimi pravicami, in sicer tako da se stanje vodnih teles nadzoruje tudi skozi stanje na območjih, ki predstavljajo vire obremenjevanja (aglomeracije, industrijske cone idr.). Podajamo omilitveni ukrep, ki nadzor usmerja tudi na vodna telesa v dobrem stanju in predvideva vzpostavitev letne izmenjave podatkov o kršitvah z ZRSVN (ocena C).

Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20) v 71. členu ekološko sprejemljivi pretok definira kot tisto količino vode, ki ob dovoljeni rabi ne poslabšuje stanja vode oziroma ne preprečuje njenega izboljšanja ter ohranja zgradbo in delovanje vodnega in obvodnega ekosistema. V 5. členu Uredbe o kriterijih za določitev ter načinu spremljanja in poročanja ekološko sprejemljivega pretoka (Ur. l. RS, št. 97/09) je predpisano, da se Qes določi na podlagi hidroloških izhodišč za določitev ekološko sprejemljivega pretoka, značilnosti odvzema vode, hidroloških, hidromorfoloških in bioloških značilnosti vodotoka ter podatkov o varstvenih režimih, na katere lahko vpliva nameravana posebna raba površinske vode. Del veljavnih

vodnih pravic je bil podeljen pred sprejemom zgoraj navedene uredbe. V izogib neposrednim, posrednim in kumulativnim negativnim vplivom teh rab vode je potrebna nadgradnja načina določanja Qes za vodne pravice, ki so bile podeljene pred sprejemom Uredbe o kriterijih za določitev ter načinu spremljanja in poročanja ekološko sprejemljivega pretoka (Uradni list RS, št. 97/09). Na podlagi opisanega podajamo za ukrep *R1b1 – Sistem za podporo odločanju o rabi voda* omilitveni ukrep (ocena C).

Na osnovi navedenega lahko zaključimo, da bo imela izvedba NUV III na varovana območja narave nebitven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).

4.2 ALTERNATIVNE REŠITVE

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja v 2. členu določa, da se s presojjo sprejemljivosti za plan ali poseg v naravo, katerega izvedba bi sama po sebi ali v povezavi z drugimi plani ali posegi v naravo (v nadaljnjem besedilu: kumulativni vpliv) lahko pomembno vplivala na zavarovana območja in območja Natura 2000 (v nadaljnjem besedilu: varovana območja), ugotovijo pričakovani vplivi in presodi sprejemljivost njihove izvedbe na varstvene cilje varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s povezanostjo evropskega ekološkega omrežja Natura 2000 (v nadaljnjem besedilu: omrežje). 3. člen določa, da se na II. stopnji presoje ugotavljajo pričakovani vplivi plana ali posega v naravo in presoja njihova sprejemljivost, kar vključuje morebitno presojo variantnih rešitev in v primeru ugotovljenih pričakovanih škodljivih vplivov tudi presojo ustreznih omilitvenih ukrepov, ter se s sklepom potrdi plan ali z odločbo dovoli ali zavrne izvedbo posega v naravo. V III. stopnji presoje se ugotavlja obstoj alternativnih rešitev za doseganje ciljev plana ali posega v naravo in presoja njihovo ustreznost. V IV. stopnji presoje se ugotavlja obstoj izravnalnih ukrepov in presoja njihova ustreznost. Na podlagi rezultatov III. in IV. stopnje presoje se z odločbo odloči o prevladi druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave.

V predmetnem Dodatku niso bili ugotovljeni bistveni vplivi izvedbe NUV III, zato obravnava možnih alternativ ni bila izvedena

4.3 RAZLAGA O MOŽNOSTIH OMILITVE ŠKODLJIVIH VPLIVOV Z NAVEDBO USTREZNIH OMILITVENIH UKREPOV IN RAZLOGI ZA KONKRETEN IZBOR OMILITVENEGA UKREPA

V NUV III je treba upoštevati smernice ZRSVN (številka: 3563-0003/2022-4, datum: 4. 4. 2022), ki so bile posredovane v predhodni fazi postopka CPVO – v sklopu Vsebinjenja. To sta komentarja z oznakama KO01 in KO02. Komentarji oz. smernice v osnutku NUV III, verzija avgust 2022, še niso bili upoštevani, zato se jih upošteva v naslednji verziji NUV III. Na podlagi mnenja ZRSVN (št. 3563-0014/2022-2, iz dne 25. 10. 2022) sta bila v fazi pridobivanja mnenja o ustreznosti Okoljskega poročila, dodana komentarja KO03 in KO04.

Preglednica 7: Komentarji in smernice mnenjedajalcev

Št. KO	Komentarji
KO01	Kot izhaja iz mnenja ZRSVN št. 3563-0014/2022-2 se naj v opisu ukrepa <i>B11.1a – Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vodnih vrst</i> so med drugim navedeni ukrepi za preprečitev namernega ali nenamernega vnosa tujerodnih vrst v vodna telesa ob izvajanju

Št. KO	Komentarji
	akvakulture in za ureditev in upravljanje vzrejnih objektov za vodne organizme. Besedilo ukrepa se spremeni v (dodan podčrtan tekst): »V ta namen se posebna pozornost nameni preprečevanju namerne in nenamerne naselitve ob poribljavanju, gojitvi tujerodnih vrst v komercialnih ribnikih in drugih akvakulturah (posebno pozornost je treba nameniti »spremljajočim« vrstam, ki so lahko prisotne v vodi ob prenosu gojenih vodnih organizmov, ali v »odpadni« akvarijski vodi <u>in vodi ob praznjenju vzrejnih objektov (npr. čiščenju), ...</u> .« V »Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa ter širjenja tujerodnih vodnih vrst« naj se popravi naslov ukrepa.
KO02	Pri izvajanju temeljnega ukrepa »a« B11.2a – <i>Monitoring tujerodnih vodnih organizmov</i> se ob nacionalni pravni podlagi upošteva tudi <i>Strokovne podlage za obvladovanje močno razširjenih invazivnih tujerodnih vrst</i> pripravljene s strani ZRSVN in Uredbo (EU) št. 1143/2014.
KO03	NUV III naj se dopolni z naravovarstvenimi usmeritvami pripravljenimi na način kot v NUV II in smiselno dopolnjeno kot izhaja iz točke 5 mnenja ZRSVN št. 3563-0014/2022-2.
KO04	Besedilo ukrepa <i>DUDDS5.2 – Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda</i> naj se dopolni na način kot izhaja iz točke 2 mnenja ZRSVN št. 3563-0014/2022-2. Poudariti je potrebno izvajanje PUN.

Preglednica 8: Omilitveni ukrepi

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost, ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti
1	V okviru ukrepa OS3.2b1 in OS3.2b2 se predvidi analiza ustreznosti mreže vzorčnih mest in parametrov ugotavljanja stanja v državnem monitoringu površinskih in podzemnih voda. Analiza naj vključuje sodelovanje z najširšim naborom deležnikov (ZRSVN, upravljalci zavarovanih območij). Mrežo vzorčnih mest se prilagodi v skladu z rezultati analize. Z ukrepoma se bo izboljšalo poznavanje pritiskov na posamezna vodna telesa, kar bo omogočilo ustrezno ukrepanje.	Z ukrepom se načrtuje izboljšanje spremljanja stanja vodnih teles. Z vključitvijo najširšega nabora deležnikov se bo omogočilo zgodnje zaznavanje sprememb pritiskov na kvalifikacijske vrste in HT ter na zavarovana območja s čimer se bo preprečilo poslabšanje njihovega stanja.	Dopolnitev poglavja do predloga NUV III	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoliškega poročila in načrta.
2	Opis ukrepa OS9b – <i>Usmeritev inšpekcijskega nadzora</i> se dopolni na način, ki predvideva inšpekcijski nadzor tudi na vodnih telesih v dobrem stanju. Z omilitvenim ukrepom se z okrepitevijo nadzora zagotavlja ohranjanje dobrega stanja vrst in habitatnih tipov ter območij z naravovarstvenim statusom. V ukrepu naj se predvidi tudi redna, letna, izmenjava seznama kršitev med MOP in ZRSVN.	Z ukrepom se bo preprečilo povečanje pritiskov na kvalifikacijske vrste in HT ter na zavarovana območja.	Dopolnitev poglavja do predloga NUV III	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoliškega poročila in načrta.
3	Ukrep OS3.2b4 – <i>Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda</i> naj	Z dopolnitvijo ukrepa se bo pridobilo izkušnje pri celovitem načrtovanju protipoplavnih	Dopolnitev poglavja do predloga NUV III	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost, ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti
	<p>se nadgradi na način, ki bo predvidel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • celovito načrtovanje protipoplavnih ukrepov na celotnem porečju, s prednostno uporabo ekosistemskih in negradbenih ukrepov (renaturacije vodotokov, zaščita razlivnih površin s prilagajanjem rabe tal), pri čemer se upošteva posledice podnebnih sprememb (spremembe hidroloških in padavinskih režimov); • načrtovanje naravnih ukrepov za zadrževanje vode • oceno vplivov rekreacije in turizma v vodnem in obvodnem prostoru, ki opredeli stanje, kumulativne vplive, stopnjo obremenjenosti in ogroženosti vodnega okolja ter predlog monitoringa. • celovito in sistemsko načrtovanje odkupov zemljišč, ki se jih prepusti zaraščanju in lateralnemu delovanju vodotoka z namenom doseganja izvornega hidromorfološkega stanja vodotokov. 	<p>ukrepov in ustrezno ocenilo vpliv turizma na kvalifikacijske vrste ter HT.</p>		<p>skladnost okoliškega poročila in načrta.</p>
4	<p>Ukrep OS3.2b5 – <i>Informiranje in izobraževanje strokovne in splošne javnosti o upravljanju voda</i> se vsebinsko razširi tako:</p> <ul style="list-style-type: none"> • urejanje (košnja, odstranjevanje prekomerne zarasti, odstranjevanje plavja in odpadkov...) vodnih in priobalnih zemljišč ob vodah 2. reda za zasebne lastnike; • izobraževanje o pravilni izvedbi sonaravnih ureditev vodotokov in o sonaravnih ureditvah obravnavanih v okviru HM8b3 – Nadgradnja izvajanja presoj vplivov novih posegov na stanje voda v postopkih pridobitve vodnega soglasja ali mnenja; • načrtovanje ekosistemskih in negradbenih protipoplavnih ukrepov, ter urejanje voda s ciljem doseganja večje 	<p>S povečanjem znanj deležnikov v procesu izvedbe posameznih ukrepov se manjša verjetnost za nadaljevanje slabih oz. poveča verjetnost za vpeljavo dobrih praks na posameznem področju upravljanja z vodami.</p>	<p>Dopolnitev poglavja do predloga NUV III</p>	<p>Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoliškega poročila in načrta.</p>

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost, ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti
	<p>odpornosti na podnebne spremembe, pri čemer se upošteva posledice podnebnih sprememb (spremembe hidroloških in padavinskih režimov);</p> <ul style="list-style-type: none"> upoštevanje naravovarstvenih režimov pri načrtovanju protipoplavnih ukrepov, vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč ter vodne infrastrukture. 			
5	<p>Ukrep <i>U2b – Povečevanje odpornosti porečij na pomanjkanje vode in sušo</i> ali ukrep <i>R1b1 – Sistem za podporo odločanju o rabi voda</i> se vsebinsko razširi tako, da bo predvidel izvedbo t.i. stresnih testov odpornosti izbranih vodotokov na sušo. Posebno pozornost se nameni odvajanju odpadnih voda v vodotoke ter preveritvi sposobnosti sprejemanja odpadnih voda v času njihovih najnižjih vodostajev. Na podlagi rezultatov stresnih testov se predvidi pripravo načrtov ukrepov, ki bodo odpravili morebitne prepoznane grožnje. V njihovo pripravo pa se vključi nosilce urejanja prostora s področja naravovarstva.</p>	<p>Z ukrepom se bo ugotavljajo vpliv podnebnih sprememb na kvalifikacijske vrste in HT.</p>	<p>Dopolnitev poglavja do predloga NUV III</p>	<p>Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoljskega poročila in načrta.</p>
6	<p>Z namenom preprečevanja in zmanjševanja vnosa tujerodnih vodnih vrst organizmov se v okviru <i>HM1.1b – Analiza izvajanja ukrepov, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala</i> predvidi aktivnost: priprava ocene tveganja za selitev tujerodnih (invazivnih) vrst po vodotokih in morju ter predvideti ustrezne ukrepe za prilagajanje na tovrstne posledice. Ugotovitve ocene se upoštevajo tudi pri pripravi preostalih ukrepov vezanih na prehodnost za vodne organizme: <i>HM7b – Določitev prioritete za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih</i>; <i>DUDDS1 – Izvedba ukrepov za vzpostavitev prehodnosti za ribe preko prečnih objektov (izgradnja</i></p>	<p>Z omilitvenim ukrepom se bo preprečilo širjenje ITV zaradi izvedbe NUV III in s tem preprečilo poslabšanje stanja kvalifikacijskih vrst in HT ter zavarovanih območij.</p>	<p>Dopolnitev poglavja do predloga NUV III</p>	<p>Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoljskega poročila in načrta</p>

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost, ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti
	<i>ribjih prehodov); DUDDS5.2 – Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda (izvedba obnov ali revitalizacij). Pogoji se v posamezne ukrepe tudi zapiše.</i>			
7	Opis ukrepa U1a naj se dopolni na način, ki predvideva upoštevanje naravovarstvenih usmeritev.	Z omilitvenim ukrepom se bo zagotovilo ustrezno izvajanje posameznega ukrepa na način, ki ne bo poslabšal stanja kvalifikacijskih vrst in HT ter zavarovanih območij.	Dopolnitev poglavja do predloga NUV III	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoliškega poročila in načrta.
8	Pri izvedbi ukrepa OS3.2b4 je potrebno upoštevati rezultate ukrepa HM8b3 – Nadgradnja izvajanja presoj vplivov novih posegov na stanje voda v postopkih pridobitve vodnega soglasja ali mnenja (nadgradnja usmeritev) ter z zbirko sonaravnih ureditev ki nastaja kot rezultat projekt IP LIFE Natur.SI.	Z omilitvenim ukrepom se bo zagotovilo ustrezno izvajanje ukrepa na način, ki ne bo poslabšal stanja kvalifikacijskih vrst in HT ter zavarovanih območij.	Dopolnitev poglavja do predloga NUV III	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoliškega poročila in načrta.
9	Opis ukrepa R1b1 – Sistem za podporo odločanju o rabi voda naj se dopolni na način, ki bo predvidel nadgradnja načina določanja Qes za vodne pravice, ki so bile podeljene pred sprejemom Uredbe o kriterijih za določitev ter načinu spremljanja in poročanja ekološko sprejemljivega pretoka (Uradni list RS, št. 97/09). Z dopolnitvijo se bo naslovilo pravne, upravne, administrativne in razvojne vrzeli pri izvajanju uredbe in odpravilo pomanjkljivost pri določanju Qes za vodne pravice, ki so bile podeljene pred sprejetjem uredbe. Pri tem naj se v postopek nadgradnje vključi ZRSVN in ZZRS.	Z omilitvenim ukrepom se bo zagotovilo ustrezno izvajanje ukrepa na način, ki ne bo poslabšal stanja kvalifikacijskih vrst in HT ter zavarovanih območij.	Dopolnitev poglavja do predloga NUV III	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja skladnost okoliškega poročila in načrta.
10	V ukrepih U1a – Varstvo pred škodljivim delovanjem voda, obratovanja, U2a – Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, U3a – Vzdrževanje vodnih in priobalnih	Z omilitvenim ukrepom se bo zagotovilo ustrezno izvajanje ukrepa na način, ki ne bo	Dopolnitev poglavja do predloga NUV III	Ukrep je ustrezen in izvedljiv. Uspešnost se spremlja v fazi, ko MOP ugotavlja

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost, ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti
	<p>OS3.2b4 – Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda, se opredeli potreba po vključitvi varstvenih režimov v samo načrtovanje. V ukrep U1a se zato v delu, ki se nanaša na »varstvo pred škodljivim delovanjem voda zajema tudi izvedbo drugih ukrepov«, obstoječ pogoj dopolni, da se glasi (dodan podčrtan tekst): »Pri pripravi letnih programov za izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda se upoštevajo varstveni režimi varstva narave ter smernice pristojnega soglasodajalca.« Pogoj se doda tudi v ukrepa U2a in U3a, pri izvajanju obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda. V ukrepu OS3.2b4 se zapis glasi (dodan podčrtan tekst): »Pri pripravi večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda se upoštevajo pričakovane posledice podnebnih sprememb (spremenjeni hidrološki in padavinski režimi), varstveni režimi varstva narave smernice pristojnega soglasodajalca.</p> <p>V vseh štirih ukrepih se večji poudarek nameni izvajanju ekosistemskih in negradbenih protipoplavnih aktivnosti (renaturacije vodotokov, ohranjanje in vzpostavljanje razlivnih površin (mokrišč, poplavnih gozdov) s prilagajanjem rabe tal, ohranjanje in vzpostavljanje meandriranja vodotokov, ohranjanje prodišč, zadrževanje vode v povirju, zadrževanje hipnih odtokov na ustrezen način (sonaravni in renaturacijski protipoplavni ukrepi, ohranjanje in izboljševanje osenčenosti vodnih teles z ohranjanjem domorodne obrežne vegetacije ali novimi zasaditvami) Preveri se možnost odstranjevanja</p>	<p>poslabšal stanja kvalifikacijskih vrst in HT ter zavarovanih območij.</p>		<p>skladnost okoliškega poročila in načrta.</p>

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost, ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti
	visokih in neprehodnih prečnih pregrad na vodotokih. V načrtovanje tovrstnih ukrepov se vključi resorje, pristojne za varstvo gozdov in kmetijskih zemljišč.«. Za letne plane dela obveznih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda (U1a, U2a, U3a) ter večletne podrobnejše programe se doda še opozorilo po obveznosti pridobivanja kulturnovarstvenih pogojev in soglasij.			

Preglednica 9: Priporočila

Št. PR	Priporočila z utemeljitvijo
PR01	V PU NUVIII naj se predvidi nov »b« ukrep, ki bo naslovil prepoznane pravne vrzeli pri pripravi in izvajanju sanacijskih programov ter letnih programov vzdrževalnih del na način da se bodo lahko izvajali tudi ukrepi ohranjanja in izboljšanja hidromorfološkega stanja vodotokov.

4.4 NAVEDBE MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE, KI LAHKO VPLIVAJO NA BODOČE STANJE OBMOČJA

V letu 2015 je bil sprejet Program upravljanja z območji Natura 2000 v Sloveniji 2015–2020 (PUN), veljavnost katerega je bila s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 35600-5/2020/4 z dne 7.1.2021 o podaljšanju uporabe podrobnih varstvenih ciljev in ukrepov za njihovo doseganje, ki so določeni v Operativnem programu – Programu upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020) podaljšana do sprejema novega programa upravljanja v letu 2022.

Na podlagi PUN v Sloveniji potekajo številni projekti, ki so namenjeni ohranjanju biodiverzitete in varovanih območij. Večina najpomembnejših projektov je dostopna na spletni strani http://www.natura2000.si/aktualno/projekti?tx_news_pi1%5Baction%5D=list&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&cHash=7d265df9611828046b086f3e186fd0bc.

Ministrstvo za okolje in prostor je 22. 1. 2022 v javno obravnavo podalo predlog *Uredbe o regijskem parku Pohorje*. Območje bodočega regijskega parka leži na nadmorskih višinah nad 1200 metrov in zavzema približno 6.000 ha. Celotno ozemlje ima status območja Natura 2000.

Ministrstvo za okolje in prostor od 28. 3. 2022 javnosti predstavlja *Uredbo o Krajinskem parku Češeniške in Prevojske gmajne*. Dobra polovica predlaganega krajinskega parka leži v območju Natura 2000 Češeniške gmajne z Rovščico.

5 NAVEDBE O VIRIH PODATKOV OZ. NAČINU NJIHOVE PRIDOBITVE IN UPORABLJENIH METODAH NAPOVEDOVANJA VPLIVA IN PRESOJ

5.1 ZAKONSKE OSNOVE

- Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A32001L0042>
- Direktiva o habitatih. Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22. 7. 1992, pp. 7). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:31992L0043&from=SL>
- Direktive o pticah. Direktiva 2009/147/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147&from=SL>
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=STRA12>
- Pravilnik o občutljivih območjih (Uradni list RS, št. 98/15 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV12494>
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV5539>
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1985>
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED629>
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED629>
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=NEZN154>
- Uredba o Načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6964>
- Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2021–2025 (Uradni list RS, št. 91/21). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED8068>
- Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Strunjan za obdobje 2018–2027 (Uradni list RS, št. 13/19). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7754>
- Uredba o Načrtu upravljanja Naravnega rezervata Škocjanski zatok za obdobje 2015–2024 (Uradni list RS, št. 102/15). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6948>
- Uredba o Načrtu upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025 (Uradni list RS, št. 34/16). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6942>
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED283>
- Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4701>
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED3176>

- Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP).
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4144>
- Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1244>

5.2 VIRI

5.2.1 LITERATURA

- Allan, J. David, María M. Castillo, and Krista A. Capps. Stream ecology: structure and function of running waters. Springer Nature, 2021.
- ARSO, 2022a. Agencija Republike Slovenije za okolje, WFS, Narava. URL: http://gis.arso.gov.si/wfs_web/faces/WFSLayersList.jsp
- ARSO, 2022b. Agencija Republike Slovenije za okolje, Atlas okolja. URL: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso
- ARSO, 2022c. ARSO Okolje, Kazalci okolja, Zavarovana območja. URL: <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/zavarovana-obmocja-5>
- ARSO, 2022d. ARSO Okolje, Kazalci okolja, Vodovarstvena območja. URL: <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/vodovarstvena-obmocja-1>
- Bolpagni, R., 2021. Towards global dominance of invasive alien plants in freshwater ecosystems: the dawn of the Exocene?. *Hydrobiologia*, 848(9), pp.2259–2279.
- Cote, D., Kehler, D.G., Bourne, C. and Wiersma, Y.F., 2009. A new measure of longitudinal connectivity for stream networks. *Landscape Ecology*, 24(1), pp.101–113.
- Council of the EU, 2020. Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030. URL: https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_sl
- DRSV, 2022a. Direkcija Republike Slovenije za vode, e-Vode, Vodni kataster. URL: <http://www.evode.gov.si/index.php?id=84>
- DRSV, 2022b. Direkcija Republike Slovenije za vode, Atlas voda. URL: <https://gisportal.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=11785b60acdf4f599157f33aac8556a6>
- Gerber, E., Krebs, C., Murrell, C., Moretti, M., Rocklin, R. and Schaffner, U., 2008. Exotic invasive knotweeds (*Fallopia* spp.) negatively affect native plant and invertebrate assemblages in European riparian habitats. *Biological conservation*, 141(3), pp.646–654.
- Govedič, M., 2006. Potočni raki Slovenije: razširjenost, ekologija, varstvo. Miklavž na Dravskem polju: Center za kartografijo favne in flore.
- Kiruba-Sankar, R., Raj, J.P., Saravanan, K., Kumar, K.L., Angel, J.R.J., Velmurugan, A. and Roy, S.D., 2018. Invasive species in freshwater ecosystems—threats to ecosystem services. In *Biodiversity and Climate Change Adaptation in Tropical Islands* (pp. 257–296). Academic Press.
- MOP, 2002. Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji, 79 str. URL: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Publikacije/cfdbffe81b/biotska.pdf>
- MORS, 2016. Ocena ogroženosti RS zaradi poplav. Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje, št. 8420-4/2015-58-DGZR, 5. 12. 2016, 60 str. URL: https://skupnostobcin.si/wp-content/uploads/2016/11/ocena-ogrozenosti-poplave_predlog_november2016.pdf
- MK, 2022. Kulturna dediščina, Direktorat za kulturno dediščino. URL: <https://data-mk-indok.opendata.arcgis.com/>
- Naravovarstveni atlas, 2022. URL: <https://www.naravovarstveni-atlas.si/web/DefaultNvaPublic.aspx>

- NUV III, 2022. Osnutek Načrta upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2022–2027, Gradivo za javno obravnavo, avgust 2022; Načrta upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2022–2027, Gradivo za javno obravnavo, avgust 2022; Program ukrepov upravljanja voda, Gradivo za javno obravnavo, avgust 2022 (gradivo posredovano s strani MOP 23. 8. 2022). Ministrstvo za okolje in prostor.
- PUN. Program upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020) (sprejet na 30. seji Vlade, dne 9. 4. 2015, popravek na 38. seji Vlade RS z dne 28. maja 2015 ter 24. 03. 2016); S sklepom Vlade Republike Slovenije št. 35600-5/2020/4 z dne 7. 1. 2021 o podaljšanju uporabe podrobnih varstvenih ciljev in ukrepov za njihovo doseganje, ki so določeni v Operativnem programu – Programu upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020) do sprejema novega programa upravljanja v letu 2022
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1985>
- Schmutz, S. and Sendzimir, J., 2018. Riverine ecosystem management: Science for governing towards a sustainable future. Springer Nature.
- ZGS, 2022. Zavod za gozdove Slovenije, Pregledovalnik podatkov o gozdovih. URL: <https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>
- ZRSVN, 2019a. Zbirno poročilo po 12 členu Direktive o pticah 2013–2018 URL: <https://zrsvn-varstvonarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-12-clenu-direktive-o-pticah/>
- ZRSVN, 2019b. Zbirno poročilo po 17 členu Direktive o habitatih 2013–2018 URL: <https://zrsvn-varstvonarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-17-clenu-direktive-o-habitatih/>

5.3 METODE

Podatki, uporabljeni v poročilu, so bili pridobljeni na podlagi javno dostopne literature na spletnih straneh, pripravljenih strokovnih podlag posameznih investitorjev ter grafičnih podatkov ZRSVN. Posledice učinkov izvedbe NUV III na varovana območja smo ocenjevali v skladu s *Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja*:

- A – ni vpliva/pozitiven vpliv
- B – nebistven vpliv
- C – nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)
- D – bistven vpliv
- E – uničujoč vpliv

Velikostni razred A, B, C »VPLIVI POSEGA NISO ŠKODLJIVI«. Velikostni razred D, E »VPLIVI POSEGA SO POMEMBNI IN ŠKODLJIVI«.

Pri izdelavi presoje so uporabljeni obstoječi, javno dostopni podatki o stanju prstoživečih rastlinskih in živalskih vrst njihovih habitatov in habitatnih tipov.

Pri pripravi tega dodatka je bil upoštevan tudi 25. člen citiranega pravilnika, ki pravi, da za operative programe in druge plane ali njihove dele, ki niso plani s področja prostorskega načrtovanja in se iz njihovega opisa tudi s sklepanjem ne da ugotoviti vseh načrtovanih posegov, ker v opisih ni konkretnih lokacij posegov oz. iz njih ni razvidna dovolj podrobna vrsta posegov, se pri presoji sprejemljivosti matrika iz Priloge 6 tega pravilnika ne izpolni. V tem primeru se za posamezne vsebine iz tega pravilnika podajo strokovne ocene za ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v

skladu z določbo prejšnjega člena. Matrika iz Priloge 6 tega pravilnika se mora v takih primerih izpolniti pri presoji sprejemljivosti na ravni podrobnejšega plana ali posega. Presoja vplivov in ocene so tako podane na podlagi strokovne ocene in brez matrik.

6 NAVEDBE O IZDELOVALCIH IN MOREBITNIH PODIZVAJALCIH DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI

6.1 IZDELOVALEC POROČILA

Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40, 1000 Ljubljana

v sodelovanju z:

Geologija d.o.o. Idrija
Prešernova ulica 2, 5280 Idrija

in

Eranthis, presoja vplivov na okolje, Maja Divjak Malavašič s.p.
Kovinarska ulica 5b, 8270 Krško

6.2 SODELUJOČI PRI IZDELAVI POROČILA

VODJA PROJEKTA:

Matjaž Harmel

NAMESTNIK VODJE PROJEKTA:

Aleksandra Krajnc

VODJA PROJEKTA PRIPRAVE DODATKA:

Sašo Weltdt

KLJUČNI STROKOVNJAKI:

Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.
Aleksandra Krajnc univ. dipl. geog.
Sašo Weltdt, univ. dipl. biol.
Jože Janež, univ. dipl. inž. geol.
Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol.
Eva Harmel, mag. inž. kraj. arh.
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.
Jerneja Harmel, MSc okolj. znan., R Avstrija
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.
Maja Divjak Malavašič, univ. dipl. biol.
Pija Lapajne, mag. geog.
Quentin Drouet, mag. geog. in prost. načrt. R. Francija